

Directori de la Parròquia
Directori de l'Arxiprestat

ELS BISBES DE CATALUNYA

Directori de la Parròquia
Directori de l'Arxiprestat

Claret

Fotografia de la coberta:

Església de Sant Climent a la parròquia
de Santa Maria de Taüll.

Dues esglésies, testimonis seculars de la vida
d'una parròquia. Amb tot el conjunt romànic
de Boí foren declarades per l'UNESCO
"patrimoni de la humanitat" el 30 de novembre
de 2000.

© Conferència Episcopal Tarraconense

© Editorial Claret, SAU
Roger de Llúria, 5 – 08010 Barcelona

Imprès a Edim
Badajoz, 145-147 – Barcelona
ISBN: 84-8297-417-3
Dipòsit legal: B. 12.316-2001
Març de 2001

TAULA DE SIGLES

- AA *Apostolicam Actuositatem*, Decret sobre l'apostolat dels laics, del Concili Vaticà II.
- CD *Christus Dominus*, Decret sobre el ministeri pastoral dels bisbes en l'Església, del Concili Vaticà II.
- ChL *Christifideles Laici*, Exhortació apostòlica postsinodal, del papa Joan Pau II, sobre la vocació i missió dels laics, Editorial Claret, 1988.
- CIC *Codex iuris canonici*, Codi de dret canònic, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona 1983.
- CPT *Concili Provincial Tarraconense 1995*, Documents i resolucions, Editorial Claret, 1996.
- LG *Lumen Gentium*, Constitució dogmàtica sobre l'Església, del Concili Vaticà II.
- PDV *Pastores dabo vobis*, Exhortació apostòlica postsinodal del papa Joan Pau II, sobre la formació dels sacerdots en la situació actual, Editorial Claret, 1992.
- PO *Presbyterorum Ordinis*, Decret sobre el ministeri i la vida dels preveres, del Concili Vaticà II.
- RM *Redemptoris Missio*, Carta encíclica, del papa Joan Pau II, sobre la validesa permanent del mandat missioner, Editorial Claret, 1991.
- SC *Sacrosanctum Concilium*, Constitució sobre la sagrada litúrgia, del Concili Vaticà II.

Decret de Promulgació
del Directori de la Parròquia
i del Directori de l'Arxiprestat

El Concili Provincial Tarraconense, en l'apartat que tracta de les estructures diocesanes, va demanar l'elaboració de dos directoris —el de la parròquia i el de l'arxiprestat—, i n'assenyalà els seus grans trets (cf. Resolucions 128 i 129).

El Concili ha desitjat potenciar la important funció de la parròquia, i per això demana que el Directori «defineixi i orienti la missió de la parròquia avui». El mateix es pot dir del de l'arxiprestat. En aquests directoris, doncs, s'ha cercat això: definir i orientar. Així, tot i que són diversos perquè responen a realitats diverses, tenen un esquema força similar, perquè la parròquia i l'arxiprestat són dues institucions que estan íntimament relacionades i que es necessiten mútuament.

Els Directoris d'aquestes dues unitats pastorals territorials orienten necessàriament cap a la diòcesi, «la comunitat evangelitzadora completa», en la mateixa mesura en què deriven d'ella i del ministeri del bisbe. Des de la comunió i l'organització diocesana, amb tots els seus serveis, es pot fer possible que en la parròquia, «comunitat eucarística», comunitat que avui tota sola no podria pas dur a terme la immensa tasca que ha de realitzar en els nostres dies (cf. ChL 26), sigui realitat el compliment de l'encàrrec, la missió que el Senyor ha atorgat a la seva Església.

I la primera instància amb què compten les parròquies i amb què compta la diòcesi per a fer-ho és l'arxiprestat com a «unitat base de la pastoral de conjunt», perquè l'arxiprestat contribueix a què l'activitat pastoral en la diòcesi no estigui mancada d'unitat i resulti més eficaç (cf. CD 30). No és estrany que es deixi per a les singularitats

de cada diòcesi —amb la petició d'un «estatut de l'arxiprestat» diocesà— la concreció d'aquelles coses que han de fer més eficaç el servei dels arxiprestats.

Avui tenim el goig d'oferir a les nostres Esglésies aquests fruits del Concili Provincial Tarraconense, elaborats amb l'esforç —que agraïm— de moltes persones, i en primer lloc dels Vicaris Episcopals de les nostres diòcesis. Nosaltres mateixos hem examinat detingudament el contingut d'aquests dos Directoris i els hem assumit com a propis.

Desitgem que siguin una eina posada al servei de les moltíssimes persones que se senten implicades, amb plena corresponsabilitat, en el treball pastoral en el territori dels nostres bisbats, començant, no cal dir-ho, pels preveres, ministres ordenats i enviats pel bisbe com a «pastors propis» del territori que tenen encomanat. Sense aquesta reflexió necessària, feta personalment i feta en els grups, en els equips, en les reunions de preveres, en els consells pastorals... aquests directoris no assoliran tota la seva finalitat.

Els posem a les mans, també, de tantes persones que des de la fe se senten cridades a treballar pastoralment i que tenen ganes i il·lusió de donar futur i esperança a aquestes estructures pastorals que rebem de la nostra tradició mil·lenària. Afirmem que les parròquies i els arxiprestats continuen essent instàncies que fan més pròxima l'Església a la realitat de les persones dels nostres pobles i ciutats, en les circumstàncies noves que ens toca viure i en comunió corresponsable amb totes les altres realitats pastorals de l'Església diocesana.

Aquests Directoris, i la pastoral en el territori a què es refereixen, els hem d'omplir de la nostra pregària confiada al Senyor, el «bon Pastor» (Jn 10,11). Només així anirem fent que el treball pastoral no sigui una simple execució d'accions, sinó que estigui ple de la vivència del Senyor que ens envia a la seva vinya (cf. Mt 20,1-16), ben ple, doncs, de caritat pastoral per a fer que la seva veu arribi a tots els racons dels llocs on vivim, i així «tots els llavis reconeguin que Jesucrist és Senyor, a glòria de Déu Pare» (Fl 2,11).

Esperem que rebeu aquests Directoris amb la mateixa il·lusió amb què els Bisbes els posem a les vostres mans. Feu-ne, amb la vostra

reflexió, una eina evangelitzadora, una eina que ajudi al creixement de les comunitats eclesials de casa nostra. De tots nosaltres depèn que arribem a donar fruit que dura per sempre, aquell fruit que espera el Senyor: «No m'heu escollit vosaltres a mi; sóc jo qui us he escollit a vosaltres i us he confiat la missió d'anar pertot arreu i donar fruit, i un fruit que duri per sempre» (Jn 15,16).

Els bisbes de les diòcesis de la Província Eclesiàstica Tarraconense i de l'Arquebisbat de Barcelona, unànimement, aprovem aquests Directoris i els promulguem en les nostres diòcesis amb el desig que contribueixin a la realització d'un treball pastoral parroquial i arxiprestal ben reeixit al servei de la missió de les diòcesis que tenen la seu a Catalunya.

Els dos Directoris entraran en vigor en la solemnitat de la Pentecosta d'aquest any 2001.

Ho decretem i signem els esmentats bisbes.

Tarragona, 21 de gener de 2001, festa del bisbe màrtir sant Fructuós.

† Lluís Martínez Sistach <i>Arquebisbe metropolità de Tarragona</i>	† Ricard M. Carles Gordó <i>Cardenal-Arquebisbe de Barcelona</i>
† Josep M. Guix Ferreres <i>Bisbe de Vic</i>	† Joan Martí Alanís <i>Bisbe d'Urgell</i>
† Jaume Camprodon Rovira <i>Bisbe de Girona</i>	† Antoni Deig Clotet <i>Bisbe de Solsona</i>
† Francesc Xavier Ciuraneta Aymí <i>Bisbe de Lleida</i>	† Xavier Salinas Viñals <i>Bisbe de Tortosa</i>

DIRECTORI DE LA PARRÒQUIA

1. Naturalesa de la parròquia

De la diòcesi a la parròquia

a) L'Església diocesana, comunitat evangelitzadora completa

1. La parròquia s'ha d'entendre en referència a l'Església diocesana, que és la unitat eclesial completa, que vetlla les funcions evangelitzadora, celebrativa i caritativa. Així parla de la diòcesi el decret sobre el ministeri pastoral dels bisbes en l'Església, *Christus Dominus*, del concili Vaticà II, en el n. 11: «La diòcesi és una porció del Poble de Déu, encomanada al bisbe perquè la pasturi amb la col·laboració del presbiteri, a fi que, adherida al seu pastor i per ell aplegada en l'Esperit Sant per mitjà de l'Evangelí i de l'Eucaristia, constitueixi una Església particular, en la qual és de debò present i actua l'Església de Crist, Una, Santa, Catòlica i Apostòlica. Cada un dels bisbes a qui ha estat encomanada la cura de l'Església particular sota l'autoritat del Summe Pontífex, pastura les seves ovelles en nom del Senyor, com a pastor propi, ordinari i immediat, exercint envers elles el ministeri d'ensenyar, de santificar i de governar.»

Referència a
l'església
diocesana

La diòcesi ha de ser dividida en parròquies

2. «Qualsevol diòcesi o una altra Església particular ha de ser dividida en distintes parts o parròquies», prescriu el Codi de Dret Canònic en el c. 374 § 1, i en el c. 515 § 1 afegeix: «La parròquia és una determinada comunitat de fidels constituïda d'una manera estable en l'Església particular, la cura pastoral de la qual, sota l'autoritat del bisbe diocesà, és encomanada a un rector, com el seu pastor propi.»

S'hi donen les tres funcions de l'Església

3. Cal entendre la parròquia, inicialment, com la part del territori de l'Església diocesana on, pel ministeri del pastor enviat pel bisbe, es donen les tres funcions que corresponen a l'Església. És a dir, a la parròquia és on habitualment la fe de l'Església és anunciada i alimentada (iniciació - formació, cf. LG 25, CD 12-14), és celebrat el misteri de Crist (litúrgia - Eucaristia, cf. SC 42, LG 26, CD 15) i és practicada la caritat (cf. LG 27, CD 16).

La parròquia, realitat teològica, comunitat eucarística

4. L'exhortació apostòlica *Christifideles laici* recorda que «és necessari que tots tornem a descobrir, per la fe, el veritable rostre de la parròquia; o sigui, el «misteri» mateix de l'Església present i operant en ella. (...) En definitiva, la parròquia està fundada sobre una realitat teològica, per tal com és ella una *comunitat eucarística*» (ChL 26). Aquest directori vol dibuixar el rostre de la parròquia en les circumstàncies d'avui, per a ser fidel a la realitat teològica que la configura.

b) El terme *parròquia* inclou realitats molt diverses

Complexitat del terme parròquia

5. El mateix terme, *parròquia*, serveix per a designar realitats tan diverses com la petita parròquia rural i la gran de ciutat. A més, a les parròquies es donen diferents sensibilitats en funció de moltes circumstàncies, tant territorials com personals.

La mobilitat

6. A aquesta complexitat cal afegir que la parròquia es veu molt afectada per la mobilitat de les persones, tan característica de la societat actual; mobilitat que va més enllà fins i tot dels límits diocesans.

7. Des de la perspectiva de ser una «comunitat de fidels constituïda d'una manera estable» (CIC c. 515), les noves formes de viure les relacions personals i l'anonimat tan característic de la nostra societat afecten també la parròquia.

L'anonimat i les relacions personals

8. Aquestes característiques noves que s'han citat, entre moltes altres (cf. RM 32.37), fan que avui sigui més necessari encara d'entendre la comunitat parroquial dins la comunitat diocesana. Cal «cultivar constantment el sentit de la diòcesi, de la qual la parròquia és com una cèl·lula, sempre amatents a sumar també les seves forces a les iniciatives diocesanes» (AA 10). Així la parròquia podrà acomplir més bé la seva missió.

La comunitat parroquial dins la comunitat diocesana

9. Davant les dificultats hi ha el perill que la parròquia es tanqui sobre ella mateixa. Ben al contrari, la parròquia ha de maldar per ser encara més oberta i acollidora. «La parròquia proporciona una mostra esplendent d'apostolat comunitari, pel fet de reunir en unitat totes les diversitats humanes que hi troba empeltant-les en la universalitat de l'Església» (AA 10). En la mesura en què la parròquia tingui més consciència de formar part de l'Església particular, durà a terme millor la seva funció evangelitzadora i missionera.

Oberta, acollidora, evangelitzadora, missionera

Alguns factors configuradors de la parròquia, avui

a) L'element territorial

10. Avui la residència de les persones ha deixat de ser el factor englobant de la seva vida. Per això cal tenir en compte molts altres factors que configuren un concepte nou de parròquia, que ha d'anar més enllà del territori. Aquest directori descriu alguns dels factors més importants que dibuixen el rostre de la parròquia del futur.

Concepte de parròquia, més enllà de la territorialitat

11. La territorialitat hi ha de ser per a garantir el dret de les persones a ser ateses i per a assegurar el deure de la parròquia d'atendre-les. Així es recorda cons-

Dret de tothom a l'atenció pastoral

tantment la missió de l'Església d'anar a cercar totes les persones per anunciar-los la fe.

Encarnació i
inculturació

12. La territorialitat comporta que la parròquia s'encarni en la problemàtica de les persones i en els fenòmens concrets del seu territori i se'ls faci seus. A més, permet la presència en el món civil i propicia una normal inculturació.

Comunicacions
fàcils

13. La parròquia s'ha de fer present en totes les cases, amb comunicacions fàcils i properes. «Si la parròquia és l'Església que es troba entre les cases dels homes, llavors ella viu i obra profundament empeltada en la societat humana i íntimament solidària amb les seves aspiracions o drames» (ChL 27).

L'arxiu parroquial

14. L'establiment de l'arxiu parroquial respon a la territorialitat de la parròquia i no s'ha d'oblidar (cf. CIC c. 535). Les agrupacions d'arxius poden facilitar el treball compartit de les parròquies.

Cal nova
organització

15. Les circumstàncies d'avui aconsellen una nova organització de les parròquies tenint present el nombre de preveres que podran ser enviats com a «pastors propis» per a fer que les parròquies siguin realment «comunitats eucarístiques». Per això es farà necessari agrupar parròquies o cercar altres formes d'organització.

Equips de
preveres
"in solidum"

16. També es farà necessari preveure equips de preveres que exerceixin "in solidum", amb un moderador, la missió pastoral en una o més parròquies, tal com diu el Codi de Dret Canònic, en el c. 517 § 1: «Quan les circumstàncies ho requereixin, la cura pastoral d'una o més parròquies pot ser confiada a diversos sacerdots solidàriament, mentre un d'ells sigui el moderador de la cura pastoral, és a dir, que en dirigeixi l'activitat conjunta i en respongui davant el bisbe.»

Participació de
diaques i seglars
en l'exercici de la
cura pastoral de la
parròquia

17. «Si per penúria de sacerdots, el bisbe diocesà considera que ha de confiar-se una participació en l'exercici de la cura pastoral de la parròquia a un diaca o a una altra persona no investida de caràcter sacerdotal

o a una comunitat de persones, designarà un sacerdot que, dotat de les potestats i les facultats de rector, dirigeixi l'activitat pastoral», diu el paràgraf següent de l'esmentat cànon (CIC c. 517 § 2). Les circumstàncies de cada bisbat aconsellaran la conveniència d'aplicar aquesta possibilitat que requereix una nova manera d'exercir la cura pastoral de la parròquia.

b) Realitats pastorals de l'Església diocesana que afecten la parròquia

18. La parròquia és tota ella pastoral, però no és tota la pastoral. Cal tenir present les altres instàncies diocesanes. Avui, més que mai, cap parròquia no és ni ha de sentir-se autosuficient. «És certament immensa la tasca que ha de realitzar l'Església en els nostres dies; i per tal de portar-la a terme, la parròquia tota sola no és suficient» (ChL 26).

La parròquia no és autosuficient. Les instàncies diocesanes

19. La parròquia ha d'enriquir amb les seves aportacions l'arxiprestat al qual pertany territorialment, perquè aquest és la "unitat base de la pastoral de conjunt", tal com s'expressa en el Directori de l'Arxiprestat (cf. CPT 129). Al mateix temps la parròquia es veu enriquida per l'activitat de l'arxiprestat, que té per missió precisament fer que l'activitat pastoral en la diòcesi no estigui mancada d'unitat i resulti més eficaç (cf. CD 30).

Relació amb l'arxiprestat, unitat base de la pastoral de conjunt

20. La coordinació amb les altres parròquies fa que la parròquia sigui més oberta, missionera i pastoralment més eficaç. Així ho diu l'exhortació apostòlica *Christifideles laici*: «Per a la renovació de les parròquies i per tal d'assegurar millor llur eficàcia operativa, també s'han d'afavorir formes institucionals de cooperació entre les diverses parròquies d'un mateix territori» (ChL 26).

La col·laboració amb les altres parròquies assegura l'eficàcia operativa

21. La parròquia ha de tenir en compte les aportacions dels organismes diocesans que cuiden sectors del conjunt de la pastoral. A la parròquia, per tant, s'integren la pastoral sectorial amb la pastoral territorial.

S'integren la pastoral sectorial amb la territorial

Relació amb associacions, institucions i moviments

22. A les associacions, institucions i moviments, la parròquia «ha d'aportar la riquesa de la pluralitat de la comunitat, la dimensió celebrativa i la consciència de les necessitats de la pròpia comunitat». Aquests «han d'aportar a la parròquia l'accent missioner que fa arribar l'anunci a aquells àmbits i en aquelles situacions que poden ser més allunyats» (CPT 131).

2. L'atenció pastoral en la parròquia

L'atenció pastoral als fidels

a) L'acolliment en la parròquia

Atenció pastoral personal

23. La parròquia ha d'oferir a tothom una bona atenció pastoral que ajudi a progressar en l'educació, la celebració i la vivència de la fe. Per això es tindrà molt en compte la situació personal de cadascú. Així es farà real allò que diu el Concili Provincial Tarraconense quan recorda que, «de cara a la progressió de la vida cristiana i sense rebaixar les exigències de l'Evangeli, cal, en qualsevol circumstància, que quedi ben manifesta la confiança en la bonesa i en la misericòrdia divines vers tots nosaltres en el nostre itinerari gradual vers Déu. És aquesta manifestació de bonesa i misericòrdia la que volem que presideixi la pastoral de les nostres diòcesis» (CPT 38).

Bona acollida, sobretot dels allunyats

24. La parròquia ha de vetllar per la bona acollida de tots els fidels, a través de mitjans concrets (locals aptes, horaris de despatx adequats, facilitat de localització...). Però, fent-se ressò del que demana insistentment el Concili Provincial Tarraconense quan diu que «cada comunitat prendrà consciència dels processos d'allunyament que l'afectin, per tal d'actuar en conseqüència» (CPT 3), tindrà una cura especial per l'atenció, tant dels allunyats que havien rebut el bap-

tisme com dels qui encara han de rebre el primer anunci de la Bona Nova.

25. A la parròquia acostuma a haver-hi un grup de persones més responsables i actives en les tasques pastorals i en la missió evangelitzadora de l'Església. Cal que hi hagi un sol·lícit acompanyament d'aquestes persones, tant per acompanyar i alimentar la seva fe com perquè elles també siguin obertes i acollidores de tothom.

Atenció i acompanyament dels més actius en la pastoral parroquial

b) Grups d'acció pastoral en la parròquia

26. Entenem per grups d'acció pastoral en la parròquia, diferenciant-los dels moviments o d'altres equips, aquells grups que tenen encomanada una funció al servei de qualsevol àmbit pastoral en la parròquia, com per exemple la catequesi, la litúrgia, Càritas, la preparació al matrimoni, la pastoral de la salut, la pastoral de joventut...

Grups al servei d'un àmbit pastoral

27. S'ha d'ajudar a fer que les persones més properes a la parròquia estiguin integrades en aquests grups d'acció pastoral que prenen responsabilitats en la parròquia. Així s'eviten els personalismes i s'ajuda a la consciència comunitària i missionera que la parròquia ha de tenir.

Cal integrar-s'hi

28. Tal com recomana el Concili Provincial Tarracòense en la resolució 134, «que els laics idonis —homes i dones— siguin cridats a exercir missions pastorals», pot ser convenient que a persones, religiosos i seglars, d'entre les que treballen més activament en algun dels àmbits pastorals de la parròquia, d'acord amb les circumstàncies de cada lloc, se'ls confiïn responsabilitats pastorals, d'una manera més oficial, en el nivell que correspongui.

S'han de confiar responsabilitats pastorals

29. Per a les parròquies del món rural que no tenen prevere resident, el Concili proposa de «formar i acompanyar els laics i laiques amb missió pastoral per a assistir tant les comunitats com els moviments que tenen manca de prevere, sota la responsabilitat de la diòcesi pròpia» (CPT 22). Cada bisbat definirà, si ho creu conve-

Situació del món rural

nient, la manera concreta de dur-ho a la pràctica, comptant també amb la possibilitat que aquestes persones o grups puguin exercir la seva funció de manera itinerant.

Troben unitat en el Consell

30. El Consell Pastoral Parroquial donarà unitat i dinamisme a tots aquests grups d'acció pastoral en la parròquia.

El rector i els altres preveres en la parròquia

a) La manera de ser rector i de fer-ne, avui

Canvia la manera de ser rector i de fer-ne

31. El canvi en la manera de ser de les parròquies comporta un canvi en la manera de ser rector i de fer-ne. El mateix cal dir de tots els preveres que tenen alguna missió a la parròquia. Cal, doncs, aplicar en circumstàncies noves el que diu el Codi de Dret Canònic en els cc. 528 i 529.

El rector, servidor de la comunió

32. El rector de la parròquia és un enviat del bisbe diocesà a qui d'alguna manera representa (cf. SC 42, ChL 26). La seva missió fonamental és ser servidor de la comunió eclesial allà d'on ha estat fet pastor propi i ha d'assumir la complexitat dels distints camps d'acció pastoral, supraparroquial, arxiprestal o diocesà. Amb la seva presència i la seva acció ha de testimoniar l'exercici de la caritat pastoral (cf. PDV 21-23) a imatge i semblança de Jesucrist, Cap i Pastor (cf. Jn 10), al qual ha estat configurat.

Els altres llocs de culte

33. Al rector de la parròquia, en col·laboració amb l'arxiprest i el vicari episcopal de zona, correspon fer que hi hagi la necessària coordinació amb els altres llocs de culte del territori parroquial i amb les comunitats no parroquials, per tal que aquestes realitats mantinguin la deguda relació amb la parròquia, dins el marc de les orientacions diocesanes.

Els canvis dels preveres

34. Els canvis de parròquia dels preveres solen ser positius, tant per a la comunitat com per al qui canvia, llevat de casos particulars.

b) Ser rector, un treball de corresponsabilitat

35. «La indicació conciliar relativa a l'examen i solució dels problemes pastorals 'amb la col·laboració de tots' [cf. AA 10], cal que trobi un desenvolupament adequat i estructurat en la valorització més convençuda, àmplia i decidida dels consells pastorals parroquials» (ChL 27). Per això avui cal entendre l'acció pastoral del rector amb l'ajut del Consell Pastoral Parroquial, organisme que articula i fa possible la corresponsabilitat en la parròquia. És una altra manera de fer de rector i de ser-ne que té en compte, segons les circumstàncies, el paper fonamental dels altres preveres, dels diaques, del religiosos i dels laics.

El Consell Pastoral Parroquial articula la corresponsabilitat en la parròquia

36. «El rector ha de reconèixer i promoure la funció pròpia que els fidels laics tenen en la missió de l'Església», diu el Codi de Dret Canònic (c. 529 § 2). Per això, el rector de la parròquia ha de saber donar responsabilitats als laics i fer-los confiança, com també ajudar a desvetllar en ells els diversos carismes.

El rector ha de donar responsabilitats...

37. El rector ha de ser promotor incessant de tot tipus de vocacions eclesials: al ministeri ordenat, a la vida consagrada i al laïcat adult. Ajudarà a crear en la comunitat parroquial un nou clima de cara a les vocacions, de què tots som responsables, tal com diu el Concili Provincial Tarraconense, valorant especialment «la urgència i la necessitat del ministeri ordenat» (CPT 155).

...i ha de ser promotor de tot tipus de vocacions

c) La relació del rector amb els altres preveres i els diaques

38. El rector de la parròquia, a més de l'estreta relació que ha de mantenir amb els altres preveres i diaques de la parròquia, ha de col·laborar amb els preveres i diaques de l'arxiprestat. També així s'exerceix la corresponsabilitat.

Relació corresponsable entre els preveres

39. Els diaques permanents, que han estat nomenats pel bisbe per al servei parroquial, han de ser bons col·la-

Els diaques permanents

boradors del rector de la parròquia i dels altres preveres en l'acció pastoral. El rector ha de reconèixer i valorar el treball ministerial dels diaques i incorporar-lo als organismes corresponents de la parròquia. Així ho afirma el *Directori per al ministeri i la vida dels diaques permanents* quan diu: «si és deure dels diaques de respectar sempre la tasca del rector i cooperar en comunió amb tots aquells que comparteixen la cura pastoral, també tenen dret a ser acceptats i reconeguts plenament per tots. En el cas que el bisbe decideixi la institució dels consells pastorals parroquials, els diaques, que han rebut una participació en la cura pastoral de la parròquia, en són membres de ple dret» (n. 41).

d) La relació del rector amb els religiosos i els laics

Persones i
comunitats de
vida consagrada

40. El rector, amb l'ajut del Consell Pastoral Parroquial, ha de vetllar perquè hi hagi una ordenada col·laboració en la pastoral amb les diverses persones i comunitats de vida consagrada del mateix territori, sempre d'acord amb el seu propi carisma, per ajudar a fer una pastoral de conjunt veritablement evangelitzadora (cf. CD 35).

Tots els fidels

41. També és missió del rector vetllar perquè «els fidels visquin la comunió parroquial i se sentin membres tant de la diòcesi com de l'Església universal i prenguin part en les iniciatives que promouen aquesta comunió i les sostinguin» (CIC c. 529 § 2).

3. Els organismes de corresponsabilitat

El Consell Pastoral Parroquial

Vot consultiu

42. «Si és oportú a judici del bisbe diocesà, havent escoltat el consell presbiteral, que es constitueix a cada parròquia un consell pastoral, que el rector presideix i en el qual els fidels, juntament amb aquells que pel seu

ofici participen en la cura pastoral de la parròquia, prestin el seu ajut per a fomentar l'activitat pastoral», diu el Codi de Dret Canònic (c. 536 § 1). I afegeix: «El consell pastoral té vot només consultiu i és regit per les normes dictades pel bisbe diocesà» (c. 536 § 2).

43. El Concili Provincial Tarraconense, per la seva part, ha recomanat «vivament que cada parròquia i cada arxiprestat tingui establert un Consell pastoral, que caldrà adaptar a la seva situació i a les seves possibilitats» (CPT 137).

És vivament recomanat

44. El Consell Pastoral Parroquial ha de tenir aquestes notes distintives: ha de ser estable, representatiu, consultiu, amb un pes molt important en les seves conclusions, i servidor de la comunitat i de la comunió eclesial (cf. LG 37; CPT 85).

Notes distintives

45. El Consell Pastoral Parroquial, presidit pel rector, convé que estigui format pels preveres —i diaques, si n'hi ha— de la parròquia, per representants de les comunitats de vida consagrada residents a la parròquia, per representants dels grups d'acció pastoral parroquials, dels moviments, i per altres representants del territori de la parròquia.

Qui el forma

46. El Consell Pastoral Parroquial ha de ser molt sensible a les necessitats de la població i ha de detectar amb realisme les necessitats pastorals. Les seves funcions bàsiques són les de col·laborar a programar, animar, coordinar i revisar la globalitat de l'acció pastoral de la parròquia aplicant el pla de pastoral diocesà.

Funcions bàsiques

47. El Consell Pastoral Parroquial no substitueix la comunitat però n'és un exponent qualificat, i per la força moral que té ha de fer possible que es prenguin les decisions pastorals més pertinents. En aquest sentit cal preveure mecanismes de comunicació i diàleg dins la parròquia (assemblees, trobades, consultes...).

S'ha de comunicar amb la parròquia

48. El Consell Pastoral Parroquial ha de renovar-se amb una periodicitat assenyalada, d'acord amb les normes dictades pel bisbe diocesà.

Renovació

- Si no n'hi pot haver **49.** Si en una parròquia, perquè és massa petita, no hi pot haver Consell, sí que cal preveure altres formes de participació i de corresponsabilitat.
- Consell Interparroquial **50.** Quan hi ha diverses parròquies que tenen un sol rector hi pot haver un Consell Interparroquial, que no s'ha de confondre amb el Consell Arxiprestal.

L'economia de la parròquia. El Consell Parroquial per als Assumptes Econòmics

- Hi ha de ser **51.** El Consell Parroquial per als Assumptes Econòmics ha d'estar constituït en totes les parròquies (cf. CIC c. 537). Es procurarà que les persones que en formen part tinguin la deguda preparació per a aquest càrrec.
- Ha d'informar **52.** El rector ha de comptar amb la col·laboració del Consell Parroquial per als Assumptes Econòmics en l'administració i conservació dels béns de la parròquia (cf. CPT 168). Al mateix temps vetllarà perquè es doni informació clara, autèntica i transparent de la gestió econòmica (cf. CPT 167).
- El patrimoni artístic i cultural **53.** Entre els béns amb què pot comptar la parròquia s'ha de tenir una cura especial dels que formen part del patrimoni artístic i cultural, i subratllar l'especial dimensió pastoral que tenen. És molt important la coordinació diocesana pel que fa a aquest patrimoni.
- L'economia al servei de la pastoral **54.** La gestió econòmica de la parròquia ha d'estar al servei de l'evangelització, la seva missió substancial i bàsica, i ha de tenir en compte la comunió cristiana de béns, tant envers el manteniment de la parròquia i de la seva activitat, que sempre ha d'incloure l'atenció als més pobres, com en relació amb la comunitat diocesana tal com estigui establert a cada bisbat. Només així es pot aconseguir que l'economia estigui de veritat al servei de la pastoral (cf. CPT 87). És imprescindible, per a aconseguir-ho, una correcta coordinació amb l'administració diocesana.

DIRECTORI DE L'ARXIPRESTAT

1. Naturalesa de l'arxiprestat

1. El decret sobre el ministeri pastoral dels bisbes en l'Església, *Christus Dominus*, del concili Vaticà II, en el n. 30, assenyala la necessitat que hi hagi col·laboració entre tots els qui tenen responsabilitat en l'activitat pastoral en un territori determinat, i n'apunta les raons: «en l'exercici d'aquesta cura [pastoral], els rectors, amb llurs ajudants, practicaran el ministeri d'ensenyar, santificar i governar, de tal manera que els fidels i les comunitats parroquials se sentin de debò membres tant de la diòcesi com de tota l'Església universal. Per això, col·laboraran amb els altres rectors i amb els sacerdots que exerceixen el ministeri pastoral en el territori (com són, per exemple, els arxiprestos, els degans), o que són destinats a obres de caràcter supraparroquial, a fi que la cura pastoral en la diòcesi no estigui mancada d'unitat i resulti més eficaç.»

Perquè la cura pastoral en la diòcesi no estigui mancada d'unitat i resulti més eficaç

2. La reflexió pastoral dels darrers temps ha incidit amb freqüència en l'arxiprestat i l'ha considerat una institució important per a la coordinació i animació de la vida pastoral de la diòcesi. És una instància molt vàlida per a bastir «la comunió i la corresponsabilitat de tots els membres de les respectives comunitats i llur acció evangelitzadora» (CPT 32). En efecte, l'arxiprestat fomenta

Coordinar i animar la vida pastoral de la diòcesi

la relació de les comunitats entre si, afavoreix la relació d'aquestes comunitats amb els organismes diocesans i cuida la dimensió missionera, element primordial de la pastoral ordinària (cf. CPT 161).

Afavorir la cura
pastoral

3. El c. 374 del Codi de Dret Canònic, després de concretar que «qualsevol diòcesi o una altra Església particular ha de ser dividida en distintes parts o parròquies», en el paràgraf segon diu: «per tal d'afavorir la cura pastoral a través d'una acció comuna, diverses parròquies veïnes poden unir-se en grups peculiars, com ara els arxiprestats». En el c. 463 § 1 es disposa que l'arxiprestat i almenys un altre prevere de l'arxiprestat han de ser convocats al sínode diocesà. La força pastoral de l'arxiprestat es veu sobretot en els cc. 553-555, en parlar de les funcions de l'arxiprestat.

Recursos humans i
materials

4. El Concili Provincial Tarraconense ha recomanat que «cada diòcesi faci un estudi per a conèixer els recursos humans i materials de què disposa, per tal d'aconseguir una organització eclesial que sigui capaç d'acomplir tots els ministeris i estructures de servei que l'Església local necessita avui» (CPT 133). L'arxiprestat és una d'aquestes estructures que ha de permetre aconseguir millor, en la situació actual, el servei pastoral eclesial.

L'arxiprestat, unitat base de pastoral de conjunt

Unitat base de
pastoral de
conjunt en la
diòcesi

5. A la llum de les orientacions doctrinals citades, l'arxiprestat esdevé l'instrument idoni per a fonamentar bé una pastoral de conjunt en la diòcesi, sota la direcció del bisbe. És en l'arxiprestat on s'integren i es complementen totes les forces apostòliques, sense que cap d'elles perdi per això la seva pròpia naturalesa.

No anul·la les
parròquies

6. Fer de l'arxiprestat la unitat base de la pastoral de conjunt implica complementar visions, compartir responsabilitats i recolzar realitzacions pastorals més àm-

plies i dinàmiques per a un major servei eclesial. Això no vol dir de cap manera anul·lar la parròquia ni eliminar l'especificitat dels diferents grups cristians que hi ha a l'arxiprestat; tampoc no vol dir fer una confederació de parròquies o bé un "bisbat petit". En l'arxiprestat és on s'apliquen les línies de la pastoral diocesana i per això cal que tothom s'hi senti vinculat.

7. S'anirà assolint la fita de ser la unitat base de la pastoral de conjunt en la mesura en què es vetlli perquè l'arxiprestat sigui un espai de fraternitat evangèlica i de comunió eclesial; un espai de formació permanent a la recerca d'una bona metodologia pastoral; un espai per a l'educació i la vivència de la corresponsabilitat eclesial, que es farà palesa sobretot a través del Consell Pastoral Arxiprestal.

Fraternitat,
comunió,
formació,
corresponsabilitat

L'element territorial

8. La parròquia és «la comunitat cristiana amb el seu prevere», diu el c. 515 del Codi de Dret Canònic. L'arxiprestat és una «demarcació territorial de la diòcesi integrada per diferents parròquies», assenyala el c. 555. Les parròquies han estat unides en l'arxiprestat «per tal d'afavorir la cura pastoral a través d'una acció comuna», concreta el c. 374.

Integrat per
diferents
parròquies

9. Les parròquies que configuren l'arxiprestat tenen trets geogràfics i sociològics que cal que siguin coneguts per a facilitar el treball comú. Anirà bé que en cada arxiprestat s'estudiïn aquests trets per a descobrir millor els vincles d'unitat i trobar camins d'eficàcia en l'acció pastoral.

Trets geogràfics i
sociològics
comuns

10. D'entre els trets que caracteritzen l'arxiprestat, per a poder aplicar millor les línies de la pastoral diocesana, cal tenir present:

Característiques
de cada
arxiprestat

- a) si és d'ambient urbà o bé és rural (cf. CPT 22), amb algun cap de comarca definit;

- b) si és de barris o de món obrer (cf. CPT 23);
- c) si hi ha algun santuari significatiu (cf. CPT 148);
- d) si hi té molta incidència la mobilitat humana i el turisme, sigui com a receptor o com a emissor (cf. CPT 146).

Des del coneixement d'aquestes característiques de cada arxiprestat seran vàlides les orientacions del Concili Provincial Tarraconense i les d'aquest directori.

Definició
diocesana dels
arxiprestats

"Estatut de
l'arxiprestat"
diocesà

11. Cada bisbat tindrà definida la configuració dels seus arxiprestats pel mitjà que consideri més adient.

12. Sense perjudici de la nomenclatura específica diocesana, en aquest directori s'anomenarà "estatut de l'arxiprestat" el document que en cada bisbat concretarà tant les qüestions particulars referents al territori dels arxiprestats com aquelles que es refereixin a l'arxiprest.

Els preveres en l'arxiprestat

Àmbit de
fraternitat i
comunió

13. El n. 30 del decret *Christus Dominus*, després de recordar que «els principals col·laboradors del bisbe són els rectors, als quals, en qualitat de pastors propis, és encomanada la cura d'ànimes en una part determinada de la diòcesi, sota la seva autoritat», estableix que «els rectors amb llurs ajudants... col·laboraran amb els altres rectors i amb els sacerdots que exerceixen el ministeri pastoral en el territori». En el marc de l'arxiprestat, com a unitat base de la pastoral de conjunt, tot prevere ha de trobar-hi l'àmbit normal de fraternitat i comunió amb els altres preveres en l'acció pastoral que els és encomanada.

Trobada de
preveres de
l'arxiprestat

14. La trobada dels preveres de l'arxiprestat serà manifestació i testimoni de caritat, pregària i col·laboració en el treball pastoral, seguint l'esperit del decret *Presbyterorum ordinis*, en especial en el n. 8.

15. El prevere, fidel al ministeri pastoral que exerceix, s'ha de sentir convidat, animat i urgí a participar en les trobades de l'arxiprestat, les dels preveres i les que el treball pastoral requereixi, perquè són una font necessària de formació i una experiència de pregària compartida a partir de la pròpia experiència pastoral.

El prevere,
convidat,
animat i urgí a
participar-hi

16. Fer que el treball en l'arxiprestat sigui eficaç i tingui unitat demana, per part dels rectors i llurs ajudants, posar en comú la vida pastoral de la parròquia per a poder-la compartir, revisar i així fixar unes orientacions avaluable.

Posar en comú la
vida pastoral

Els religiosos i els laics en l'arxiprestat

17. L'arxiprestat constitueix en la diòcesi una unitat pastoral territorial on es troben inserits els diversos membres del Poble de Déu, tots en ordre a l'evangelització i a la vivència de la fe com una acció comuna i solidària de tots els batejats.

Tots els membres
del Poble de Déu

18. Els religiosos i els laics s'inseriran en la vida pastoral de l'arxiprestat des de la fidelitat als propis carismes i a l'evangelització dels ambients (cf. CPT 6 i 25).

Fidelitat als
carismes i a
l'evangelització

19. En la forma representativa més adient, religiosos i laics, juntament amb preveres i diaques, participaran amb ple dret en l'elecció i en el funcionament del Consell Pastoral Arxiprestal, com també en els altres equips de pastoral que assumeixen responsabilitats en l'àmbit arxiprestal.

Participació en el
Consell Pastoral
Arxiprestal

20. Es posaran les condicions necessàries perquè religiosos i laics, conjuntament amb preveres i diaques, participin activament en les reunions d'arxiprestat i es complementin en el treball pastoral.

I en les reunions
d'arxiprestat

2. L'arxiprest

Qui ho ha de ser

L'arxiprest, un rector	21. En l'actualitat l'ofici d'arxiprest «no està lligat a l'ofici de rector d'una parròquia determinada» (CIC c. 554 §1). D'ordinari, però, serà un prevere amb càrrec pastoral parroquial, preferentment de rector.
El nomena el bisbe diocesà havent escoltat	22. El nomenament de l'arxiprest el fa lliurement el bisbe diocesà tenint present que ha de ser un prevere capaç de dur a terme els plans de pastoral diocesans. Ho farà després d'haver escoltat —de la forma que cregui més convenient— els preveres, diaques, religiosos i laics de l'arxiprestat.
Ha de ser acollidor	23. A l'hora de la consulta sobre qui ha de ser nomenat per a l'ofici d'arxiprest, s'ha de pensar en aquell prevere que sàpiga ser acollidor dels responsables de la pastoral, particularment dels altres preveres. Cal tenir present que a l'arxiprest li correspondrà d'animar, coordinar i empènyer les accions pastorals conjuntes en aplicació dels plans de pastoral diocesans i fer-ne l'avaluació, exercint així la corresponsabilitat pastoral.
S'ha de coordinar amb els òrgans del bisbat	24. També cal tenir present que l'arxiprest haurà de procurar coordinar-se amb els altres òrgans del bisbat, tant per rebre'n els plans de pastoral, com per aportar-hi els anhels i les necessitats de l'arxiprestat.
L'estatut defineix el temps del nomenament	25. L'«estatut de l'arxiprestat» de cada bisbat definirà el sistema de consulta i de nomenament de l'arxiprest, com també el temps per al qual es fa el nomenament i el sistema de substitució, si es dóna el cas d'haver-ho de fer per la causa que sigui.
La funció de representació	26. A causa de l'arrelament que l'ofici d'arxiprest havia tingut en algunes parròquies considerades més importants, molt sovint hi ha una funció de representació davant la gent i les institucions (patronats,

fundacions, obres benèfiques i socials, festes, aplecs, ajuntaments, consells comarcals...) inherent a l'arxiprest. L'ofici d'arxiprest, però, ha de ser sobretot de caire pastoral. L'"estatut de l'arxiprestat" de cada bisbat definirà com es porta a terme aquesta representació que pot recaure en algun rector per raó de la parròquia especial que regenta.

27. En el procés de consulta cal tenir molt present que la missió que s'encomana a l'arxiprest està al servei de la pastoral de conjunt, diocesana. Per dur a terme aquesta missió, gaudeix de l'autoritat que li ve de les funcions que se li encomanen.

Al servei de la pastoral de conjunt diocesana

Facultats i funcions de l'arxiprest, particularment les pastorals

28. A l'arxiprest se li pot aplicar, encara que no d'una manera exclusiva, el que diu *Christus Dominus* en el n. 29, en el sentit que és, també, «un col·laborador més pròxim del bisbe» al qual «se li encomana un ministeri pastoral d'abast supraparroquial, en un territori determinat de la diòcesi». Per això a l'arxiprest se li atorguen les facultats necessàries per a dur a terme les funcions pastorals que té encomanades.

Facultats necessàries per a les funcions

Aquestes facultats difereixen de les del vicari episcopal de zona en què aquest gaudeix per dret universal de potestat ordinària executiva en el territori que té encomanat (cf. CIC c. 476).

29. Hi ha unes funcions que el c. 555 del Codi de Dret Canònic encomana a l'arxiprest. Fan referència a:

Funcions segons el Codi de Dret Canònic

- a) la sol·licitud que ha de tenir envers els preveres del seu arxiprestat i l'atenció a la seva formació;
- b) la visita a les parròquies del seu territori;
- c) la cura de tot el que fa referència a la litúrgia en el seu arxiprestat;

d) la preocupació pels llibres parroquials, pels arxius i per l'administració dels béns eclesiàstics;

e) i, sobretot, la promoció i coordinació de l'activitat pastoral comuna a l'arxiprestat.

Altres funcions
pastorals

30. A més d'aquestes funcions i per tal de fer més eficaç la pastoral en el seu arxiprestat, l'arxiprest col·laborarà amb els altres càrrecs pastorals establerts en la pròpia diòcesi, i en especial amb el vicari episcopal de zona, amb l'objectiu de:

a) procurar que es promoguin aquelles accions pastorals que puguin ser realitzades de conjunt, amb més eficàcia i com a mostra d'unitat, a nivell més ample que l'estrictament parroquial: equips de catequesi i de litúrgia, despatx interparroquial, Càritas, serveis d'acollida de promesos...;

b) vetllar pel bon funcionament de totes i cadascuna de les comunitats parroquials, com també dels moviments i serveis, intervenint, directament o indirecta, amb tacte pastoral, en els moments de necessitat;

c) fer-se portaveu davant el bisbe i els seus òrgans de govern de la situació dels preveres del seu arxiprestat, com també de les altres persones que estan actives en la pastoral;

d) tenir presents totes les obres d'apostolat del seu territori (santuaris, escoles, hospitals, centres d'assistència, residències, presons...);

e) coordinar-se, en el seu arxiprestat, amb les delegacions, serveis i moviments diocesans;

f) vetllar pel bon funcionament del Consell Pastoral Arxiprestal —o per la seva creació si encara no hi és— i procurar que sigui efectiu per a ajudar la pastoral de les parròquies del seu territori; també perquè tingui la representació idònia i eficient en el Consell Pastoral Diocesà;

- g) procurar que a totes les parròquies del seu arxiprestat hi hagi constituït un Consell Pastoral Parroquial (cf. CPT 137) d'acord amb el Directori de la Parròquia (cf. CPT 128) i amb les directrius diocesanes;
- h) fer el possible perquè en el seu arxiprestat hi hagi les instàncies formatives necessàries a tots els qui estan actius en la pastoral.

31. L'arxiprest gaudeix de les facultats necessàries per a dur a terme la seva missió. Cada "estatut de l'arxiprestat" diocesà especificarà aquestes facultats i aquelles d'especials que calgui concedir en funció de les necessitats pastorals del territori que se li encomana.

Definició de les facultats segons les necessitats

32. L'arxiprest ha de ser escoltat en els nomenaments de rectors de les parròquies del seu arxiprestat, segons el c. 524 del Codi de Dret Canònic.

Escoltat en els nomenaments

Relació amb els altres preveres

33. L'arxiprest ha de tenir cura dels preveres del seu territori, salvant el que estigui establert a cada bisbat en relació amb la Delegació del Clergat i establint la necessària coordinació. També d'aquesta manera es porta a terme l'atenció especial al prevere que demana la resolució 149 del Concili Provincial Tarracòense, en el sentit que des de l'arxiprestat es pot vetllar més fàcilment pels problemes humans dels preveres, especialment els de salut, sobre els quals l'arxiprest tindrà informat el bisbe.

Atenció als preveres de l'arxiprestat

També des de l'arxiprestat es poden programar les degudes suplències per a les vacances, i es pot «fomentar entre els preveres alguna forma de vida en comú... la qual, però, pot prendre formes diverses, d'acord amb les diverses necessitats personals o pastorals, com són la convivència, quan és possible, o la co-

munitat de taula, o almenys reunions freqüents i periòdiques» (PO 8; cf. CD 30).

Coordinació de l'acció pastoral

34. Cadascun dels preveres de l'arxiprestat té confiada pel bisbe una missió pastoral, sigui com a rector, i per tant pastor propi d'una o diverses comunitats, sigui com a membre d'un equip de preveres que actua "in solidum" en una o més parròquies (cf. CIC cc. 542-543), sigui en altres càrrecs pastorals, sempre en comunió i corresponsablement amb els altres preveres. A l'arxiprest el bisbe diocesà li confia la coordinació de l'acció pastoral dels preveres del seu arxiprestat, per tal que «la cura pastoral en la diòcesi no estigui mancada d'unitat i resulti més eficaç» (CD 30).

Reunions arxiprestals de preveres

35. L'arxiprest convocarà reunions arxiprestals dels preveres del seu arxiprestat. A ell correspon elaborar l'ordre del dia, presidir la reunió, encara que pugui comptar amb la presència del vicari episcopal de zona, i tenir cura de les actes corresponents. Els preveres, al seu torn, s'han de sentir obligats a participar en les trobades presbiterals a les quals se'ls convoqui.

Què s'ha de fer en les reunions

36. Per tal que l'arxiprest realitzi la seva missió en l'arxiprestat, les trobades de preveres han de ser moment:

- a) de rebre les directrius diocesanes per tal d'aplicar-les en aquell lloc;
- b) de formació continuada;
- c) de compartir els problemes i les esperances en l'exercici de la pastoral;
- d) de fer pregària amb els altres;
- e) de rebre ajuda i suport en els propis projectes;
- f) d'exercir la corresponsabilitat, particularment en la programació i revisió dels objectius pastorals.

Integració de tots els preveres

37. Al mateix temps aquestes trobades han de ser lloc d'integració de tots els preveres en la missió pastoral diocesana. Així es fa realitat l'ajuda als preveres més

joves «en les primeres iniciatives i càrregues del ministeri» de què parla *Presbyterorum ordinis*, 8.

38. La reunió de preveres de l'arxiprestat tindrà cura també de coordinar-se amb les altres instàncies de la pastoral arxiprestal. Anirà bé de tenir definides les funcions de cadascuna de les instàncies perquè no hi hagi ni doblatges ni llacunes en l'activitat pastoral; ho pot recollir el corresponent "estatut de l'arxiprestat".

Coordinació amb
les altres
instàncies
arxiprestals

Relació amb els religiosos i laics de l'arxiprestat

39. Avui, a més dels preveres, hi ha un bon nombre de religiosos i religioses, i de laics i laiques, que tenen un paper ben actiu en la pastoral, molt sovint amb accions que van més enllà de l'àmbit parroquial. A l'arxiprest li correspon de tenir cura de tots aquests agents de pastoral i d'ajudar a integrar-los en la marxa pastoral de l'arxiprestat i de la diòcesi, sense menystenir per res el paper que correspon a les parròquies i aquell d'específic que tenen els instituts religiosos per la fidelitat al seu carisma propi (CPT 6).

Tots els agents de
pastoral

40. Tenint molt present la proximitat de l'arxiprest al territori que té encomanat, amb més facilitat podrà estar atent a les activitats pastorals territorials —com hospitals, residències, escoles, comunitats d'inserció en el medi...— que hi pugui haver en el seu arxiprestat. En aquests casos caldrà establir les col·laboracions degudes amb els respectius delegats diocesans de cada àmbit per tal de fer-ne el seguiment correcte, procurant que no quedin realitats pastorals desateses.

Col·laboració amb
els delegats
diocesans

41. Per la incidència especial que tenen les escoles en el camp de la pastoral de joventut, es tindrà molt en compte el que diu el Concili Provincial Tarraconense en el sentit «que s'articuli millor la pastoral de les escoles catòliques amb la pastoral de joventut i amb la catequesi de l'Església local, en relació profunda i orgànica amb la pastoral diocesana» (CPT 9).

Les escoles

- La formació **42.** L'arxiprest ha de procurar per la formació de tots els agents de pastoral, més enllà de la que poden rebre a partir dels propis moviments o institucions, en col·laboració amb les institucions formatives diocesanes. A l'arxiprestat li correspon més en particular l'arrelament i la vivència de l'església local.
- Representació en els organismes de l'arxiprestat **43.** L'arxiprest tindrà cura que religiosos i laics estiguin degudament representats en els organismes de l'arxiprestat, en especial en el Consell Pastoral Arxiprestal, i procurarà, també, que hi tinguin càrrecs de responsabilitat.
- Coordinació amb els rectors **44.** L'arxiprest vetllarà perquè es faci ben efectiva la coordinació amb els rectors de les parròquies, pastors propis del seu territori. De conjunt amb ells cercarà aquells religiosos i laics —homes i dones— que es considerin idonis per a feines arxiprestals i altres supra-parroquials o diocesanes.

La reunió dels arxiprestos del bisbat

- Per compartir la vida pastoral **45.** Entenem per “reunió dels arxiprestos del bisbat” el conjunt de tots els arxiprestos amb el bisbe. De totes maneres, cada bisbat en decidirà la composició i el funcionament. L'objectiu d'aquesta reunió dels arxiprestos és que puguin compartir, entre ells i amb el seu bisbe, la vida pastoral, les dificultats amb què es troben en el desenvolupament de la seva missió, i puguin rebre del bisbe el suport i les orientacions pertinents. En la reunió dels arxiprestos del bisbat es manifesta que és el bisbe qui els ha encomanat la missió pastoral arxiprestal. Tot i això es procurarà que sigui sovintejat el contacte del bisbe amb cadascun dels arxiprestos pel paper de proximitat que tenen amb els preveres i amb la realitat pastoral.
- Periodicitat i funcionament **46.** L'“estatut de l'arxiprestat” determinarà en cada bisbat la periodicitat i el funcionament d'aquesta reunió dels arxiprestos del bisbat i els modes de coordinació amb els consells diocesans.

3. El Consell Pastoral Arxiprestal

47. El Codi de Dret Canònic no parla directament del Consell Pastoral Arxiprestal. Sobre el Diocèsà diu que li «correspon, sota l'autoritat del bisbe, investigar i ponderar tot el que es refereix a les activitats pastorals, i proposar-hi conclusions pràctiques» (c. 511) i recorda que «té vot només consultiu» (c. 514 § 1). Demana també «que es constitueixi a cada parròquia un consell pastoral, que el rector presideix i en el qual els fidels, juntament amb aquells que pel seu ofici participen en la cura pastoral de la parròquia, prestin el seu ajut per a fomentar l'activitat pastoral» (c. 536 § 1) i concreta, també, que «té vot només consultiu i és regit per les normes dictades pel bisbe diocesà» (c. 536 § 2).

Els altres Consells
Pastorals

48. El Concili Provincial Tarraconense ha recomanat «vivament que cada parròquia i cada arxiprestat tingui establert un consell pastoral, que caldrà adaptar a la seva situació i a les seves possibilitats» (CPT 137). També n'ha concretat els motius: «a fi que siguin realment una mediació eficaç per a fer realitat la comunió i la corresponsabilitat de tots els membres de les respectives comunitats i llur acció evangelitzadora» (CPT 32). En conseqüència, l'arxiprest procurarà que en el seu arxiprestat s'erigeixi el corresponent Consell Pastoral Arxiprestal o que es potenciï la seva labor si ja hi és constituït.

És molt recomanat

49. Correspon al Consell Pastoral Arxiprestal d'ajudar amb els seus consells l'arxiprest en la missió que té encomanada d'animar, coordinar i empènyer les accions pastorals conjuntes en el propi arxiprestat i fer-ne l'avaluació. Les seves deliberacions han d'ajudar a aplicar els plans de pastoral diocesans en l'arxiprestat, i per això tothom s'hi ha de sentir vinculat.

Per a ajudar a
aplicar els plans
de pastoral
diocesans

50. La convocatòria del Consell Pastoral Arxiprestal, com també la seva presidència corresponen, lògica-

El funcionament

ment, al mateix arxiprest. Tot i això, a les reunions del consell hi ha de ser convidat el vicari episcopal de zona per fer més efectiva la coordinació amb la pastoral diocesana. Cal assegurar, també, que hi hagi un secretari que prengui nota dels acords arxiprestals i, d'acord amb l'arxiprest, els comuniqui a qui correspongui.

La representació de les parròquies

51. En el Consell Pastoral Arxiprestal han de ser-hi representades totes les parròquies de l'arxiprestat, tant si tenen Consell Pastoral Parroquial com si encara no en tenen.

I de la reunió de preveres de l'arxiprestat

52. La reunió de preveres de l'arxiprestat també ha de ser representada suficientment en el Consell Pastoral Arxiprestal per a assegurar la correcta coordinació en el treball pastoral. Es pot preveure alguna reunió conjunta del consell i els preveres de l'arxiprestat per a anar acompanyant les programacions pastorals: els projectes, la realització i l'avaluació.

I dels religiosos i laics

53. També han de ser presents en el Consell Pastoral Arxiprestal, amb els modes de representació que es determinin en cada cas, els religiosos i les religioses que treballen en la pastoral del territori, els moviments, grups i serveis de caire diocesà que hi hagi, com també les institucions que portin a terme alguna activitat pastoral peculiar (santuaris, escoles, residències...) reconegudes per la diòcesi.

Estatuts del Consell

54. Cada Consell Pastoral Arxiprestal es dotarà d'uns estatuts i/o un reglament de funcionament d'acord amb les característiques del seu arxiprestat. Aquests estatuts han de tenir aprovació diocesana. Anirà bé, també, que l'"estatut de l'arxiprestat" que s'elabori a cada bisbat prevegi models d'estatuts i de funcionament dels consells. Així mateix també cal preveure el temps determinat per al qual és constituït el Consell.

Organismes i serveis arxiprestals

55. El Consell Pastoral Arxiprestal ajudarà a la creació en el mateix arxiprestat d'aquells organismes que cregui necessaris per a la bona marxa de la pastoral.

Ajudarà, també, a fer que siguin realitat els serveis necessaris a totes les parròquies del seu arxiprestat, en especial en aquelles situacions en què no sigui possible dur-los a terme a nivell parroquial. Potenciarà, així mateix, la presència dels moviments i serveis diocesans en el seu territori.

56. Des del Consell Pastoral Arxiprestal es fa la representació del propi arxiprestat al Consell Pastoral Diocesà i en aquells altres Consells intermedis que hi pugui haver (Consell de Zona...). L'“estatut de l'arxiprestat” determinarà el mode d'aquesta representació.

Representació en
el Consell Pastoral
Diocesà

4. Equips pastorals que assumeixen responsabilitats en l'àmbit arxiprestal

57. Aquesta és la llista no exhaustiva d'àmbits pastorals que solen treballar coordinats en els arxiprestats: catequesi, pastoral de la salut, litúrgia, joventut, pastoral social-Càritas, preparació al matrimoni, pastoral familiar. En tots ells s'ajuda al bon funcionament de les parròquies que soles potser no podrien disposar d'aquests serveis, o potser no tindrien tota la dimensió de comunió pastoral amb les altres.

Àmbits pastorals

58. Cadascun d'aquests àmbits pastorals que assumeixen responsabilitats a nivell arxiprestal han d'estar ben representats en el Consell Pastoral Arxiprestal i s'ha de dotar del propi sistema de funcionament. En cadascun d'aquests àmbits anirà bé que hi hagi un prevere de l'arxiprestat per tal de coordinar millor amb la reunió de preveres. Els estatuts del Consell en faran la previsió.

Representats en el
Consell

59. En última instància és el mateix arxiprest qui ha de prendre la responsabilitat del bon funcionament d'aquests àmbits de treball i qui ha d'ajudar a la seva

L'última
responsabilitat
d'aquests àmbits

coordinació amb els organismes diocesans que siguin pertinents en cada cas.

La litúrgia i la celebració dominical

60. En l'àmbit de la litúrgia i, en especial el de la celebració dominical, aquests equips arxiprestals tenen avui un paper molt especial i important a causa de la precarietat en el nombre de preveres i, per tant, a la quantitat, cada vegada més gran, de parròquies que no tenen prevere resident. Són situacions que posen més en evidència que l'arxiprestat és una unitat base en la nostra vida pastoral d'avui.

En els arxiprestats rurals

61. En els arxiprestats bàsicament rurals o que tenen un nombre important de parròquies sense prevere resident, caldrà que es programin molt bé les celebracions dominicals de manera que hi pugui haver la celebració de l'Eucaristia a cada comunitat parroquial constituïda com a tal, tenint sempre present els criteris del Concili Provincial Tarraconense: les necessitats dels fidels, el nombre dels preveres i la qualitat de les celebracions (cf. CPT 65). Quan això no sigui possible, es mirarà la conveniència d'aplicar el «Directori per a les celebracions dominicals en absència de prevere» de la Congregació per al Culte Diví, tot i que, per a fer-ho regularment, cal que el bisbe ho determini, havent escoltat el seu Consell Presbiteral. Els arxiprestos presentaran, doncs, els casos més problemàtics a les instàncies diocesanes que en tenen cura per tal de trobar-hi les solucions adients en comunió amb tota la pastoral de la diòcesi.

I a les ciutats

62. Els arxiprestats que són bàsicament urbans, donat que a les ciutats encara hi ha un nombre més gran de preveres, han de procurar de coordinar ben bé els horaris de les celebracions, sobretot per complir el que diu el Concili Provincial Tarraconense: «es tindrà cura de no suprimir l'eucaristia en els pobles petits, encara que a tal fi calgui reduir el nombre de celebracions en les grans ciutats» (CPT 65). L'equip de litúrgia arxiprestal, en aquests casos, s'ha d'obrir a les necessitats, fins i tot dels arxiprestats veïns.

5. Relació de l'arxiprestat amb els altres organismes diocesans

63. L'“estatut de l'arxiprestat” de cada bisbat determinarà el mode de relació que s'ha d'establir i la representativitat que hi ha d'haver —quan correspongui— entre el Consell Pastoral Arxiprestal, amb els equips i serveis establerts a l'arxiprestat, i els diversos organismes de nivell diocesà.

Relació amb els organismes diocesans

64. També s'ha de facilitar la col·laboració amb els delegats i secretaris diocesans responsables en tota la diòcesi d'uns camps d'acció específics en ordre a l'evangelització.

Col·laboració amb delegats i secretaris diocesans

65. El Concili Provincial Tarraconense «disposa que la visita pastoral s'adapti als requeriments i a les situacions d'avui i sigui un moment fort i dinamitzador de la comunió i de la missió d'una Església local. Que en cada diòcesi es prepari juntament amb els preveres del lloc o amb els de l'arxiprestat; al seu torn, els preveres la prepararan amb els respectius consells pastorals» (CPT 124). El Consell Pastoral Arxiprestal i el mateix arxiprest, en allò que li correspon, sobretot en relació als preveres, miraran de fer realitat aquest objectiu conciliar, tot preparant de conjunt la visita del bisbe perquè sigui de veritat «un moment fort» en la vida pastoral.

La visita pastoral

6. La formació continuada en l'arxiprestat

66. L'arxiprest té encarregada per dret la cura de la formació en tots els ordres dels preveres del seu arxiprestat. Normalment cada bisbat té organitzada aquesta formació amb el sistema més convenient. L'ar-

La formació dels preveres

xiprest facilitarà l'accés dels preveres a aquestes instàncies de formació que es promouen a nivell diocesà i també a les interdiocesanes.

I de tots els fidels

67. Les parròquies han de vetllar per la formació continuada dels fidels. De totes maneres, moltes instàncies de formació anirà bé que siguin assumides per l'arxiprestat, o fins i tot per diversos arxiprestats, perquè així seran més eficaces.

Equip arxiprestal de formació

68. La formació continuada de tots els qui estan actius en la pastoral —sense excloure els preveres malgrat que tinguin formacions específiques a nivell diocesà—, com també la preparació dels nous agents de pastoral, en especial de cara a exercir ministeris concrets, pot ser feta des de moltes instàncies. A l'arxiprestat correspondrà conèixer aquestes instàncies formatives i veure quines llacunes poden i deuen ser omplertes des del mateix arxiprestat. Pot constituir-se un equip arxiprestal que se'n faci responsable i tingui present, també, la formació de tots els fidels de les seves parròquies.

Plans de formació conciliaris

69. També hi ha instàncies interdiocesanes amb les quals cal comptar, en especial els cursos de pastoral programats pel Centre d'Estudis Pastorals de les Diòcesis Catalanes (CEP). En aquest sentit caldrà comptar amb els plans de formació conciliaris, ja que el seu lloc "normal" de realització ha de ser en els arxiprestats, perquè només així estarà a l'abast de totes les persones que estan actives en la pastoral.

La rica tradició espiritual

70. Els plans de formació que s'elaborin hauran d'incloure uns quants temes bàsics que es vagin repetint arreu i que vertebrin un pensament eclesial i teològic. Aquests plans hauran de tenir en compte tota la riquesa de la tradició espiritual de Catalunya i el recent Concili Provincial Tarraconense.

7. L'economia de l'arxiprestat

71. L'“estatut de l'arxiprestat” de cada bisbat ha de determinar el sistema de subvenir a les despeses que origina l'activitat pastoral que han de dur a terme els arxiprestats. Es concretarà, doncs, si el funcionament dels arxiprestats ha de rebre algun tipus de subvenció des de l'administració diocesana.

Ho determinarà
l'estatut diocesà

Annexos

1. Algunes fonts documentals

► CONCILI VATICÀ II, *Christus Dominus*, Decret sobre el Ministeri pastoral dels Bisbes en l'Església (1965) 29 i 30

29. Col·laboradors més pròxims del Bisbe són també aquells sacerdots, als quals ell encomana algun ministeri pastoral o bé obres d'apostolat d'abast supraparroquial, tant en un territori determinat de la diòcesi com en grups especials de fidels o en un camp d'actuació peculiar.

També ajuden de manera excel·lent els sacerdots, als quals el Bisbe encomana ministeris apostòlics diversos en les escoles o en d'altres instituts o associacions. I els sacerdots destinats a obres supradocesanes, pel fet de realitzar importants activitats apostòliques, són recomanats a la sol·licitud particular sobretot del Bisbe, en la diòcesi del qual s'estan.

30. Els principals col·laboradors del Bisbe són els rectors, als quals, en qualitat de pastors propis, és encomanada la cura d'ànimes en una part determinada de la diòcesi, sota la seva autoritat.

- 1) En l'exercici d'aquesta cura, els rectors, amb llurs ajudants, practican el ministeri d'ensenyar, santificar i governar, de tal manera que els fidels i les comunitats parroquials se sentin de debò membres tant de la diòcesi com de tota l'Església universal. Per això, col·laboraran amb els altres rectors i amb els

sacerdots que exerceixen el ministeri pastoral en el territori (com són, per exemple, els Arxiprestos, els Degans), o que són destinats a obres de caràcter supraparroquial, a fi que la cura pastoral en la diòcesi no estigui mancada d'unitat i resulti més eficaç.

D'altra banda, la cura d'ànimes sempre ha d'ésser animada d'esperit missioner, de manera que arribi degudament a tots els habitants de la parròquia. I, si els rectors no poden atènyer alguns grups de persones, demanaran l'ajut d'altres, també de laics, que els ajudaran en allò que afecta l'apostolat. I a fi que la dita cura d'ànimes resulti més eficaç, es recomana fortament la vida en comú dels sacerdots, principalment dels adscrits a la mateixa parròquia, perquè alhora que fomenta l'activitat apostòlica, dóna als fidels exemple de caritat i d'unitat.

- 2) En l'exercici del deure magisterial, correspon als rectors: predicar la paraula de Déu a tots els fidels cristians, a fi que aquests, arrelats en la fe, en l'esperança i en la caritat, creixin en Crist i la comunitat cristiana doni aquell testimoniatge de caritat que el Senyor va recomanar (Jn 13,35); i també conduir els fidels al ple coneixement del misteri de salvació, corresponent a cada edat, per mitjà de la instrucció catequística. A fi d'assegurar la instrucció esmentada, no sols demanaran l'ajut dels religiosos, ans també la col·laboració dels laics, fins i tot erigint la Confraria de la Doctrina Cristiana.

En l'exercici del ministeri de santificació, els rectors miraran que la celebració del Sacrifici Eucarístic sigui centre i cim de tota la vida de la comunitat cristiana; també treballaran perquè els fidels rebin aliment espiritual mitjançant la recepció freqüent i devota dels Sagraments i per la participació conscient i activa en la Litúrgia. Els rectors també recordaran que el sagrament de la Penitència contribueix moltíssim a fomentar la vida cristiana; per això, seran amatents a atendre les confessions dels fidels, convidant-hi, si cal, també els altres sacerdots que sàpiguen diverses llengües.

En l'exercici del càrrec de pastor, els rectors miraran principalment de conèixer el propi ramat. I, com que són servidors de totes les ovelles, impulsaran el creixement de la vida cris-

tiana tant en cada fidel com en les famílies o en les associacions, sobretot en les dedicades a l'apostolat, o també en tota la comunitat parroquial. Per això, tant com ho exigeixi el ministeri pastoral, visitaran les cases i les escoles; s'ocuparan amb interès dels adolescents i dels joves; atendran amb caritat paterna els pobres i els malalts; dedicaran atenció específica als obrers i procuraran que els fidels ajudin les obres d'apostolat.

- 3) Com a col·laboradors del rector, els vicaris cooperadors realitzen diàriament un treball actiu i important, exercint el ministeri pastoral sota l'autoritat del rector. Per això, entre el rector i els seus vicaris hi haurà una convivència fraterna, regnarà sempre la caritat i la reverència mútues i s'ajudaran els uns als altres amb consells, suport i exemple, atenent a la cura parroquial amb voluntat concorde i amb interès conjunt.

► CONCILI VATICÀ II, *Apostolicam actuositatem*, Decret sobre l'apostolat dels laics (1965) 10

10. Pel fet de participar en el ministeri de Crist sacerdot, profeta i rei, els laics tenen llur part activa en la vida i en l'activitat de l'Església. Dins les comunitats eclesials, llur actuació és tan necessària que, sense ella, el mateix apostolat dels pastors la major part de vegades no pot obtenir la seva plena eficàcia. Car els laics d'autèntica mentalitat apostòlica, a semblança d'aquells homes i dones que ajudaven Pau en l'Evangelí (cf. Ac 18, 18. 26; Rm 16, 3), supleixen allò que manca a llurs germans i refan l'esperit tant dels pastors com del restant poble fidel (cf. 1Co 16, 17-18). Ells, en efecte, alimentats amb la participació activa en la vida litúrgica de llur comunitat, participen sol·lícits en les seves obres apostòliques; condueixen a l'Església la gent que potser n'és lluny; col·laboren intensament en la transmissió de la paraula de Déu, en particular mitjançant la formació catequística; oferint llurs coneixements, fan més eficaç la cura d'ànimes i l'administració dels béns de l'Església.

La parròquia proporciona una mostra esplendent d'apostolat comunitari, pel fet de reunir en unitat totes les diversitats humanes que hi troba i empeltant-les en la universalitat de l'Església. Cal, doncs, que els laics s'acostumin a treballar en la parròquia, íntima-

ment units amb llurs sacerdots; a proposar a la comunitat de l'Església els problemes propis i els del món i les qüestions relatives a la salvació de les persones, problemes que han d'ésser examinats i solucionats amb els parers de tothom; i a proporcionar tant d'ajut com puguin a totes les iniciatives apostòliques i missioneres de llur família eclesiàstica.

Han de cultivar constantment el sentit de la diòcesi, de la qual la parròquia és com una cèl·lula, sempre amatents a sumar també llurs forces a les iniciatives diocesanes, en rebre la invitació de llur Pastor. Més encara, a fi de respondre a les necessitats de les ciutats i a les de les zones rurals, no limitaran llur col·laboració dins els límits de la parròquia o de la diòcesi, ans procuraran d'estendre-la als camps interparroquial, interdiocesà, nacional o internacional, tant més com més les migracions dels pobles cada vegada més freqüents, l'augment de les mútues relacions i la facilitat de comunicacions ja no permeten que cap part de la societat continuï closa en ella sola. I així es preocuparan de les necessitats del poble de Déu espars arreu del món. Consideraran pròpies, sobretot, les obres missionals i els oferiran ajudes materials i àdhuc personals. Car és obligació i honor dels cristians restituir a Déu part dels béns que reben d'Ell.

► CODI DE DRET CANÒNIC (1983) cc. 374, 463, 476, 511, 514-515, 517, 524, 528-530, 535-537; 542-543, 553-555

374 §1. Qualsevol diòcesi o una altra Església particular ha de ser dividida en distintes parts o parròquies.

§2. Per tal d'afavorir la cura pastoral a través d'una acció comuna diverses parròquies veïnes poden unir-se en grups peculiars, com ara els arxiprestats.

463 §1. Cal convocar al sínode diocesà com a membres del sínode i tenen obligació de prendre-hi part:

...7è els arxiprests;

476 Cada vegada que el bon govern de la diòcesi ho demani, el Bisbe diocesà pot constituir també un o més Vicaris episcopals, que en

una determinada part de la diòcesi o en una certa classe d'afers o respecte als fidels d'un ritu determinat o a un cert grup de persones, gaudeixin de la mateixa potestat ordinària que pertoca al Vicari general per dret universal, segons la norma dels cànons següents.

511 A cada diòcesi, en la mesura que les circumstàncies pastorals ho aconsellin, ha de ser-hi constituït un consell pastoral, al qual correspon, sota l'autoritat del Bisbe, investigar i ponderar tot el que es refereix a les activitats pastorals, i proposar-hi conclusions pràctiques.

514 §1. Pertoca únicament al Bisbe diocesà de convocar i presidir, segons les necessitats de l'apostolat, el consell pastoral, el qual té vot només consultiu; també sols al Bisbe correspon de fer públiques les coses tractades en el consell.

515 §1. La parròquia és una determinada comunitat de fidels constituïda d'una manera estable en l'Església particular; la cura pastoral de la qual, sota l'autoritat del Bisbe diocesà, és encomanada a un rector; com el seu pastor propi.

§2. Pertoca únicament al Bisbe diocesà erigir, suprimir o canviar les parròquies, però no ha d'erigir-les, suprimir-les o canviar-les notablement sense haver escoltat el consell presbiteral.

§3. La parròquia legítimament erigida en virtut del dret frueix de personalitat jurídica.

517 §1. Quan les circumstàncies ho requereixin, la cura pastoral d'una o més parròquies pot ser confiada a diversos sacerdots solidàriament, mentre un d'ells sigui el moderador de la cura pastoral, és a dir, que en dirigeixi l'activitat conjunta i en respongui davant el Bisbe.

§2. Si per penúria de sacerdots el Bisbe diocesà considera que ha de confiar-se una participació en l'exercici de la cura pastoral de la parròquia a un diaca o a una altra persona no investida de caràcter sacerdotal o a una comunitat de persones, designarà un sacerdot que, dotat de les potestats i les facultats de rector, dirigeixi l'activitat pastoral.

524 El Bisbe diocesà ha d'encomanar la parròquia que hagi quedat vacant a aquell que, després de sospesar totes les circumstàncies, consideri idoni per a acomplir-hi la cura parroquial, deixant de

banda tota accepció de persones; per jutjar-ne la idoneïtat, que escolti l'arxiprest i faci les investigacions adequades, havent escoltat, si cal, alguns preveres i fidels laics.

528 §1. El rector té l'obligació de procurar que la paraula de Déu sigui anunciada íntegrament als qui viuen a la parròquia; per tant, que procuri que els fidels laics siguin instruïts en les veritats de la fe, sobretot gràcies a l'homilia, que cal fer els diumenges i les festes de precepte, i també a la formació catequètica; que fomenti les obres de promoció de l'esperit evangèlic, fins i tot pel que fa a la justícia social; que tingui una cura especial de l'educació catòlica dels infants i dels joves; que, també amb la cooperació dels fidels, maldi perquè el missatge evangèlic arribi àdhuc a aquells que s'han apartat de la pràctica religiosa o no professen la fe veritable.

§2. Que s'esforci el rector perquè la santíssima Eucaristia sigui el centre de la comunitat parroquial de fidels; que treballi perquè els fidels s'alimentin amb la celebració devota dels sagraments i d'una manera peculiar que s'atansin sovint als sagraments de la santíssima Eucaristia i de la penitència; que procuri igualment moure'ls a fer oració, també en família, i a participar conscientment i activament a la sagrada litúrgia, la qual, el rector, sota l'autoritat del Bisbe diocesà, ha de regular en la seva parròquia, amb l'obligació de vetllar perquè no s'hi introdueixin abusos.

529 §1. Per complir diligentment l'ofici de pastor, el rector ha de procurar conèixer els fidels encomanats a la seva cura; per tant, que visiti les famílies, tot participant sobretot en les preocupacions, les angoixes i el dolor dels fidels, confortant-los en el Senyor i corregint prudentment els qui potser hagin defallit; que ajudi amb caritat generosa els malalts, especialment els moribunds, i els enforteixi sol·lícitament amb els sagraments i encomanant llurs ànimes a Déu; que es dediqui amb una particular diligència als pobres, als afligits, als qui estan sols, als emigrants i als que sofreixen dificultats especials; que treballi també perquè els esposos i els pares siguin sostinguts en el compliment dels propis deures i es fomenti en la família un augment de vida cristiana.

§2. El rector ha de reconèixer i promoure la funció pròpia que els fidels laics tenen en la missió de l'Església, fomentant llurs associacions per a fins religiosos. Ha de col·laborar amb el propi Bis-

be i amb el presbiteri de la diòcesi, i esforçar-se també perquè els fidels visquin la comunió parroquial i se sentin, membres tant de la diòcesi com de l'Església universal i prenguin part en les iniciatives que promouen aquesta comunió i les sostinguin.

530 Les funcions especialment confiades al rector són les següents:

- 1r. l'administració del baptisme;
- 2n. l'administració del sagrament de la confirmació als qui estan en perill de mort, segons la norma del c. 883, n. 3;
- 3r. l'administració del Viàtic i la unció dels malalts, quedant ferma la prescripció del c. 1003, §§ 2 i 3, i impartir la benedicció apostòlica;
- 4t. l'assistència als matrimonis i la benedicció de les noces;
- 5è. la celebració dels funerals;
- 6è. la benedicció de la font baptismal en temps pasquals, la presidència de les processons fora de l'església i les benediccions solemnes fora de l'església;
- 7è. la celebració eucarística més solemne, els diumenges i festes de precepte.

535 §1. A cada parròquia ha d'haver-hi els llibres parroquials, és a dir, els dels batejats, dels matrimonis, dels difunts i aquells altres prescrits per la conferència Episcopal o el Bisbe diocesà; el rector ha de mirar que siguin anotats acuradament i guardats amb diligència.

§2. Al llibre dels batejats, cal anotar-hi també la confirmació i igualment tot el que es refereix a l'estat canònic dels fidels per raó del matrimoni, salvant la prescripció del c. 1133, per raó de l'adopció, i també per raó de l'orde sagrat rebut, la professió perpètua en un institut religiós, i igualment el canvi de ritu; aquestes anotacions han de constar sempre a la partida del baptisme.

§3. Cada parròquia ha de tenir el seu propi segell; els certificats de l'estat canònic dels fidels, i totes les actes que puguin tenir valor jurídic han de ser signades pel rector mateix o pel seu delegat i proveïdes del segell parroquial.

§4. A cada parròquia ha d'haver-hi un tabulari o arxiu on es guardin els llibres parroquials juntament amb les cartes dels Bisbes i altres documents que convé guardar per necessitat o utilitat; tots aquests documents, que el Bisbe diocesà o el seu delegat ha d'inspeccionar durant la visita o en un altre moment, el rector ha de procurar que no caiguin en mans d'estrany.

§5. Els llibres parroquials més antics també han de ser guardats diligentment, segons les prescripcions del dret particular.

536 §1. Si és oportú a judici del Bisbe diocesà, havent escoltat el consell presbiteral, que es constitueix a cada parròquia un consell pastoral, que el rector presideix i en el qual els fidels, juntament amb aquells que pel seu ofici participen en la cura pastoral de la parròquia, prestin el seu ajut per a fomentar l'activitat pastoral.

§2. El consell pastoral té vot només consultiu i és regit per les normes dictades pel Bisbe diocesà.

537 A cada parròquia ha d'haver-hi un consell per als assumptes econòmics que, a més del dret universal, es regeix per les normes donades pel Bisbe diocesà i en el qual els fidels, elegits segons aquestes mateixes normes, col·laboren amb el rector en l'administració dels béns de la parròquia, tot quedant ferma la prescripció del c. 532.

542 Els sacerdots a qui, segons la norma del c. 516, § 1, és confiada solidàriament la cura pastoral d'una parròquia o de diverses alhora:

- 1r. cal que tinguin les qualitats de què parla el c. 521;
- 2n. han de ser nomenats o instituïts segons la norma que prescriuen els cc. 522 i 524;
- 3r. obtenen la cura pastoral només a partir de la presa de possessió; llur moderador rep la possessió segons les prescripcions del c. 527, § 2; per als altres sacerdots, la professió de fe legítimament emesa substitueix la presa de possessió.

543 §1. Si és confiada la cura pastoral d'una parròquia o de diverses alhora a sacerdots solidàriament, cadascun d'ells, segons la distribució que ells mateixos hagin establert, té obligació d'acomplir els càrrecs i les funcions del rector de què parlen els cc. 528, 529 i 530;

la facultat d'assistir els matrimonis, i també totes les facultats de dispensar concedides en virtut del dret al rector competeixen a tots, però les han d'exercir sota la direcció del moderador.

§2. Tots els sacerdots que pertanyen al grup:

- 1r. tenen l'obligació de la llei de residència;
- 2n. han de determinar de comú acord l'ordre segons el qual un d'ells ha de celebrar la Missa pel poble, segons el c. 534;
- 3r. en els afers jurídics, només el moderador actua en nom de la parròquia o del grup de parròquies encomanades.

553 §1. L'arxiprest, anomenat també degà, vicari forà o d'alguna altra manera, és un sacerdot posat al davant d'un arxiprestat.

§2. Si no hi ha res establert pel dret particular, l'arxiprest és nomenat pel Bisbe diocesà, després d'haver escoltat, segons el seu prudent judici, els sacerdots que exerceixen el ministeri en l'arxiprestat de què es tracta.

554 §1. Per a l'ofici d'arxiprest, que no està lligat a l'ofici de rector d'una parròquia determinada, el Bisbe ha d'elegir aquell sacerdot que, tenint en compte les circumstàncies de lloc i de temps, consideri idoni.

§2. L'arxiprest ha de ser nomenat per a un temps determinat, establert pel dret particular.

§3. El Bisbe diocesà, segons el seu prudent albir, pot remoure lliurement del seu ofici l'arxiprest, per una causa justa.

555 §1. L'arxiprest, a més de les facultats que el dret particular li atorgui legítimament, té l'obligació i el dret de:

- 1r. promoure i coordinar l'activitat pastoral comuna a l'arxiprestat;
- 2n. vetllar perquè els clergues del seu districte menin una vida conforme al seu propi estat i compleixin diligentment els seus deures;
- 3r. procurar que les funcions religioses siguin celebrades segons les prescripcions de la sagrada litúrgia, a fi que la be-

llesa i l'esplendor de les esglésies i dels sagrats utensilis, sobretot en la celebració eucarística i en la guarda del santíssim Sagrament, sigui observada acuradament; que els llibres parroquials estiguin correctament omplerts i degudament guardats i que els béns eclesiàstics siguin administrats amb tota atenció, i que la casa parroquial sigui conservada amb la deguda diligència.

§2. En l'arxiprestat que té confiat, que l'arxiprest:

1r. procuri que els clergues, segons les prescripcions del dret particular, i en els temps que determini, assisteixin a les conferències, reunions teològiques o col·loquis, segons la norma del c. 279, § 2;

2n. vetlli perquè els preveres del seu districte posseeixin els mitjans espirituals i tingui la màxima sol·licitud d'aquells que passen circumstàncies difícils o pateixen problemes.

§3. Que procuri l'arxiprest que els rectors del seu districte que sàpiga que estan greument malalts no es vegin desproveïts dels auxiliis espirituals i materials i que quan morin, se celebri dignament el funeral; que eviti, a més, que, en ocasió de la malaltia o de la mort hom no malversi o s'endugui llibres, documents, utensilis sagrats i les altres coses que pertanyin a l'Església.

§4. L'arxiprest té l'obligació de visitar les parròquies del seu districte segons el que el Bisbe diocesà hagi determinat.

► JOAN PAU II, *Christifideles laici*, Exhortació apostòlica postsinodal (1988) 26 i 27

26. La comunió eclesial, àdhuc conservant sempre la seva dimensió universal, troba la seva expressió més visible i immediata en la *parròquia*. Constitueix la darrera localització de l'Església; és, en cert sentit, la mateixa *Església que viu entre les cases dels seus fills i de les seves filles* (cf. SC 42).

És necessari que tots tornem a descobrir, per la fe, el veritable rostres de la parròquia; o sigui, el «misteri» mateix de l'Església present i operant en ella. Tot i que de vegades li manquen les persones i els

mitjans necessaris, tot i que d'altres cops es troba dispersada en territoris dilatats o gairebé perduda enmig de barris moderns populosos i caòtics, la parròquia no és principalment una estructura, un territori, un edifici; és «la família de Déu, com una fraternitat animada per l'Esperit d'unitat» (LG 28), és una «casa de família, fraterna i acollidora» (CT 67), és la «comunitat dels fidels» (CIC 515 §1). En definitiva, la parròquia està fundada sobre una realitat teològica, per tal com és ella una *comunitat eucarística*. Això significa que és una comunitat idònia per a celebrar l'Eucaristia, en què es troben l'arrel vivent de la seva edificació i el vincle sacramental del seu existir en plena comunió amb tota l'Església. Aquesta idoneïtat radica en el fet d'ésser la parròquia una *comunitat de fe* i una *comunitat orgànica*, és a dir, constituïda pels ministres ordenats i pels altres cristians, en què el rector —que representa el Bisbe diocesà (cf. SC 42)— és el vincle jeràrquic amb tota l'Església particular.

És certament immensa la tasca que ha de realitzar l'Església en els nostres dies; i per tal de portar-la a terme la parròquia tota sola no és suficient. Per això, el Codi de Dret Canònic preveu formes de col·laboració entre parròquies en l'àmbit del territori i recomana al Bisbe l'atenció pastoral de totes les categories de fidels, també d'aquelles a les quals no arriba la cura pastoral ordinària. En efecte, són necessaris molts llocs i formes de presència i d'acció, per a poder portar la paraula i la gràcia de l'Evangelí a les múltiples i variades condicions de vida dels homes d'avui. Igualment, moltes d'altres funcions d'irradiació religiosa i apostolat d'ambient en el camp cultural, social, educatiu, professional, etc., no poden tenir com a centre o punt de partença la parròquia. I amb tot i això, també en els nostres dies la parròquia està coneixent una època nova i prometedora. Com deia Pau VI, a l'inici del seu pontificat, adreçant-se al clergat romà: «Creiem simplement que l'antiga i venerada estructura de la Parròquia té una missió indispensable i de gran actualitat; li correspon de crear la primera comunitat del poble cristià; iniciar i congregar el poble en la normal expressió de la vida litúrgica; conservar i revifar la fe en la gent d'avui; subministrar-li la doctrina salvadora de Crist; practicar en el sentiment i en les obres la caritat senzilla de les obres bones i fraternes».

De llur banda, els Pares sinodals han considerat atentament la situació actual de moltes parròquies, sol·licitant-ne una *decidida re-*

novació. Moltes parròquies, sigui en regions urbanes, sigui en terres de missió, no poden funcionar amb plenitud efectiva degut a la manca de mitjans naturals o de ministres ordenats, o també a causa de l'excessiva extensió geogràfica i per la condició especial d'alguns cristians (com, per exemple, els exiliats i immigrants). Per tal que totes aquestes parròquies siguin de debò comunitats cristianes, les autoritats locals han d'afavorir: a) l'adaptació de les estructures parroquials amb l'àmplia flexibilitat que concedeix el Dret Canònic, sobretot promovent la participació dels laics en les responsabilitats pastorals; b) les petites comunitats eclesials de base, anomenades també comunitats vivents, on els fidels poden comunicar-se mútuament la Paraula de Déu i manifestar-se en el servei recíproc i en l'amor; aquestes comunitats són veritablement expressions de la comunió eclesial i centres d'evangelització, en comunió amb llurs Pastors. Per a la renovació de les parròquies i per tal d'assegurar millor llur eficàcia operativa, també s'han d'afavorir formes institucionals de cooperació entre les diverses parròquies d'un mateix territori.

27. Ara és necessari que considerem més de prop la comunió i participació dels fidels laics en la vida de la parròquia. En aquest sentit, cal cridar l'atenció de tots els fidels laics, homes i dones, sobre una expressió molt certa, significativa i estimulante del Concili: «Dins les comunitats de l'Església —llegim en el Decret sobre l'apostolat dels laics— llur acció és tan necessària, que sense ella, l'apostolat mateix dels Pastors no podria assolir, la majoria de les vegades, la seva plena eficàcia» (AA 10). Aquesta afirmació radical ha d'entendre's, evidentment, a la llum de l'«eclesiologia de la comunió»: essent distints i complementaris, els ministeris i els carismes són necessaris per al creixement de l'Església, cadascun segons la seva pròpia modalitat.

Els fidels laics han d'estar cada vegada més convençuts del significat particular que assumeix el compromís apostòlic en llur parròquia. Una vegada més és el Concili qui ho posa autoritzadament de relleu: «La parròquia ofereix un exemple lluminós d'apostolat comunitari, fonent en la unitat totes les diferències humanes que s'hi donen i inserint-les en la universalitat de l'Església. Els laics s'han d'habituar a treballar en la parròquia en íntima unió amb els sacerdots, a exposar a la comunitat eclesial llurs problemes i els del

món i les qüestions que es refereixen a la salvació dels homes, per tal que siguin examinats i resolts amb la col·laboració de tots; a donar, segons llurs pròpies possibilitats, llur contribució personal en les iniciatives apostòliques i missioneres de llur pròpia família eclesial» (AA 10).

La indicació conciliar relativa a l'examen i solució dels problemes pastorals «amb la col·laboració de tots», cal que trobi un desenvolupament adequat i estructurat en la valorització més convençuda, àmplia i decidida dels *Consells pastorals parroquials*, en què han insistit amb bona raó, els Pares sinodals.

En les circumstàncies actuals, els fidels laics, poden i han de prestar un gran ajut al creixement d'una autèntica *comunió eclesial* en llurs respectives parròquies, i a donar nova vida a l'*afany missioner* dirigit vers els no creients i vers els creients mateixos que han abandonat o limitat la pràctica de la vida cristiana.

Si la parròquia és l'Església que es troba entre les cases dels homes, llavors ella viu i obra profundament empeltada en la societat humana i íntimament solidària amb les seves aspiracions o drames. Sovint el context social, sobretot en certs països i ambients, es troba sacsejat violentment per forces de disgregació i de deshumanització. L'home es troba perdut i desorientat; però en el seu cor roman sempre el desig de poder experimentar i cultivar unes relacions fraternes i humanes. La resposta a aquest desig pot trobar-se en la parròquia, quan aquesta, amb la participació vivent dels fidels laics, roman fidel a la seva vocació originària i a la seva missió: ésser en el món el «lloc» de la comunió dels creients i, alhora, «signe i instrument» de la vocació comuna a la comunió; en una paraula, ésser la casa oberta a tothom i al servei de tothom, o, com preferiria anomenar-la el Papa Joan XXIII, ésser *la font del llogaret*, on tothom acudeix per apaivagar la seva set.

► CONCILI PROVINCIAL TARRACONENSE (1995) 128 i 129

128 V El Concili Provincial Tarraconense determina que els bisbes elaborin un directori marc de pastoral parroquial per a les diòcesis de la Tarraconense que defineixi i orienti la missió de la parròquia avui.

Encarregaran aquesta comesa als vicaris generals i episcopals de les nostres diòcesis (els quals ho faran amb la col·laboració d'altres preveres i laics amb experiència de treball pastoral), bo i posant en comú les experiències més vàlides de pastoral parroquial que hi ha en cada diòcesi i d'acord amb els cànons 528-529.

El contingut del directori ha de tenir presents, entre altres aspectes:

- Els serveis pastorals bàsics de litúrgia, de catequesi i de caritat, els quals han d'assegurar la centralitat de Crist en la seva Paraula, en l'eucaristia i en els serveis de caritat (cal tenir cura que els drets dels fidels no quedin desatesos).
- Que no sigui una comunitat tancada o només de «compromesos», sinó oberta i acollidora de tots els fidels, també dels qui practiquen esporàdicament.
- Que estigui molt atenta a la dimensió evangelitzadora de tota la pastoral ordinària per a arribar als allunyats.
- El paper del rector i dels altres preveres i diaques col·laboradors, així com el reconeixement i la promoció de la missió dels laics i laiques en la comunitat parroquial.
- La funció del Consell de Pastoral Parroquial i del Consell Econòmic Parroquial.
- La coordinació entre els diversos grups, serveis, obres apostòliques i, especialment, amb els moviments existents en el territori.
- La coordinació amb les altres parròquies de l'arxiprestat.
- La reestructuració de l'organització de la parròquia, tenint present que, especialment en el món rural, sovint un mateix prevere haurà d'atendre diverses comunitats parroquials.
- Les orientacions i actituds pastorals que exigeix el fet de la mobilitat humana, les noves urbanitzacions, la mobilitat dels caps de setmana i el turisme.
- L'establiment, en un altre nivell, de la millor manera de custodiar l'arxiu de la parròquia, les seves obres d'art i altres béns.

Aquest directori ha de contemplar també la funció dels llocs de culte i de les comunitats no parroquials, i la seva relació amb la parròquia.

129 V El Concili determina que els bisbes elaborin conjuntament un directori de l'arxiprestat per a totes les diòcesis de la Tarraconense. El contingut del directori ha de tenir present que l'arxiprestat, entre altres aspectes:

- Sigui una unitat base de pastoral de conjunt.
- Sigui un àmbit de fraternitat i de comunió, on es pot compartir la fe, la pregària i l'amistat.
- Aplegui el ressò de la vitalitat i de la problemàtica de la diòcesi i, a la vegada, aporti a l'Església diocesana les diferents sensibilitats pastorals i les característiques de les comarques.
- Reflexioni, avalui i programi l'aplicació dels plans i de les directrius diocesans i les orientacions concretes que vénen del bisbe i dels seus òrgans de govern i delegacions diocesanes.
- Mantingui la preocupació per la formació continuada, sobretot a les parròquies que no tenen la possibilitat de fer-ho.
- Orienti la constitució del Consell de Pastoral Arxiprestal i dels equips que assumeixen responsabilitats concretes en l'àmbit arxiprestal.
- Revalori el servei de l'arxiprest per a coordinar tota la pastoral amb les facultats adients.

2. Guió per a l'«estatut de l'arxiprestat» diocesà

Seguint el mateix índex del Directori, s'indiquen aquelles coses que com a mínim s'han de concretar en l'«estatut de l'arxiprestat» que cada bisbat ha d'elaborar per tal de fer-lo efectiu. Es fa constar el número del Directori en què es fa la referència.

1. Naturalesa de l'arxiprestat

- ▮ 11: Definir la configuració territorial dels arxiprestats del Bisbat.
- ▮ 19: Com participaran, religiosos i laics, amb ple dret en l'elecció i en el funcionament del Consell Pastoral Arxiprestal i en els altres equips de pastoral.

- ▶ 20: Condicions que es posaran perquè religiosos i laics participin també en les reunions d'arxiprestat.

2. L'arxiprest

- ▶ 25: Definir el sistema de consulta (cf. 22 i 23) i de nomenament de l'arxiprest, el temps per al qual es fa el nomenament, i el sistema de substitució si es dóna el cas d'haver-ho de fer per la causa que sigui.
- ▶ 26: Definir com es porta a terme la representació davant la gent i les institucions (patronats, fundacions, obres benèfiques i socials, festes, aplecs, ajuntaments, consells comarcals...) que anava inherent a l'arxiprest per la parròquia que regentava.
- ▶ 28: Especificar la diferència en la missió pastoral de l'arxiprest de la del vicari episcopal de zona —si n'hi ha—.
- ▶ 31: Especificar les facultats habituals i aquelles especials que calgui concedir en funció de les necessitats pastorals del territori que s'encomana a l'arxiprest.
- ▶ 33: Quin paper ha de tenir l'arxiprest en l'atenció especial als preveres de l'arxiprestat. Com es tindrà cura dels problemes de salut dels preveres. Com es programaran les degudes suplències per a les vacances o temps de parada.
- ▶ 38: Definir les funcions de la reunió de preveres de l'arxiprestat i de les altres instàncies de la pastoral per a poder-se coordinar bé i fer que no hi hagi ni doblatges ni llacunes en l'activitat pastoral.
- ▶ 43: Com es farà la representació de religiosos i laics en els organismes de l'arxiprestat, en especial en el Consell Pastoral Arxiprestal.
- ▶ 45: Decidir la composició de la reunió dels arxiprestos del bisbat.
- ▶ 46: Determinar la periodicitat i el funcionament de la reunió dels arxiprestos del bisbat i els modes de coordinació amb els consells diocesans.

3. El Consell Pastoral Arxiprestal

- ▮ 51: Preveure el mode de representació de les parròquies de l'arxiprestat, tant si tenen Consell Pastoral Parroquial com si encara no en tenen.
- ▮ 52: Preveure el mode de representació de la reunió de preveres de l'arxiprestat en el Consell Pastoral Arxiprestal.
- ▮ 53: Preveure els modes de representació en el Consell Pastoral Arxiprestal dels religiosos i les religioses que treballen en la pastoral del territori, i dels moviments, grups i serveis de caire diocesà.
- ▮ 54: Preveure models d'estatuts i/o reglaments de funcionament del Consell Pastoral Arxiprestal. Concretar, també, el temps determinat per al qual és constituït el Consell.
- ▮ 56: Determinar el mode de representació des del Consell de Pastoral Arxiprestal al Consell Pastoral Diocesà i als altres Consells intermedis que hi pugui haver (Consell de Zona...).

4. Equips pastorals que assumeixen responsabilitats en l'àmbit arxiprestal

- ▮ 59: Com es farà la coordinació dels àmbits de treball amb els organismes diocesans.

5. Relació de l'arxiprestat amb els altres organismes diocesans

- ▮ 63: Determinar el mode de relació que s'ha d'establir i la representativitat que hi ha d'haver —quan correspongui— entre el Consell, amb els equips i serveis establerts a l'arxiprestat, i els diversos organismes de nivell diocesà.
- ▮ 64: Facilitar la col·laboració amb els delegats i secretaris diocesans.

6. La formació continuada en l'arxiprestat

- ▮ 66: Preveure com es facilitarà l'accés dels preveres a les instàncies de formació.

7. L'economia de l'arxiprestat

- 71: Determinar el sistema de subvenir a les despeses que origina l'activitat pastoral dels arxiprestats. I si ha de rebre algun tipus de subvenció des de l'administració diocesana.

3. Relació dels arxiprestats de les diòcesis amb seu a Catalunya

ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

1. Tarragona centre
2. Tarragona perifèria
3. Reus
4. Baix Camp
5. Priorat
6. Conca de Barberà
7. Urgell-Garrigues
8. Alt Camp
9. Baix Penedès
10. Tarragonès llevant
11. Tarragonès ponent

ARQUEBISBAT DE BARCELONA

1. Catedral
2. Rambles-Poble Sec
3. Sant Josep Oriol
4. Sagrada Família
5. Sant Martí
6. Poblenou
7. Provençals
8. Sant Andreu
9. Trinitat-Roquetes
10. Horta
11. Guinardó
12. Vall d'Hebron

13. Vilapicina
14. Gràcia
15. Sant Gervasi
16. Sarrià
17. Sants-Can Tunis
18. La Torrassa-Collblanc
19. L'Hospitalet de Llobregat
20. Cornellà de Llobregat
21. Badalona sud
22. Badalona nord
23. Gramenet
24. La Cisa
25. Mataró
26. Montcada
27. Sant Cugat-Les Planes
28. Terrassa
29. Rubí
30. Sabadell centre
31. Sabadell nord
32. Sabadell sud
33. Granollers
34. Puiggraciós
35. Mollet
36. Montseny
37. Montbui
38. El Prat de Llobregat
39. Sant Boi de Llobregat

40. Sant Feliu de Llobregat
41. Sant Vicenç dels Horts
42. Montserrat
43. Garraf
44. Vilafranca del Penedès
45. Anoia
46. Piera-Capellades

BISBAT DE GIRONA

1. Girona -Salt
2. Sarrià-Els Àngels
3. Ter-Llémena
4. Tordera
5. Maresme
6. Figueres
7. Cap de Creus-La Salut
de Terrades
8. Golf de Roses-El Manol
9. Montgrí-La Bisbal
10. Costa Brava centre
11. Alt Fluvià
12. Banyoles
13. Ter-Brugent
14. La Selva
15. Farners-Montseny

BISBAT DE LLEIDA

1. Major o Centre
2. Seu Vella
3. Gardeny
4. Perifèria
5. Baix Segre
6. Baix Urgell
7. Les Garrigues
8. Ribagorça
9. Segrià
10. La Serdera

BISBAT DE SOLSONA

1. Bagà-La Pobla
2. Berga
3. Cardener
4. Gironella-Puig-Reig
5. Navàs
6. Pla d'Urgell
7. Segarra
8. Solsona-Morunys
9. Tàrraga

BISBAT DE TORTOSA

1. Flix
2. Gandesa
3. Móra-Tivissa
4. Deltebre
5. Tortosa
6. Roquetes
7. Amposta
8. Santa Bàrbara
9. Morella
10. Sant Mateu
11. Vinaròs
12. Benicarló

BISBAT D'URGELL

1. Batllia-Baridà
2. Cerdanya
3. Vall de Ribes
4. Major
5. Oliana-Organyà
6. Valls d'Andorra
7. Ribera del Segre
8. Ribera del Sió
9. Segarra
10. Urgell mitjà
11. Baix Urgell

12. Noguera
13. Conca alta-Flamicell
14. Conca de Tremp
15. Pallars Sobirà
16. Vall d'Aran

BISBAT DE VIC

1. Ripollès
2. Ter-Collsabra
3. Lluçanès
4. Vic
5. Guillerics-Congost
6. Moianès
7. Bages Nord
8. Manresa
9. Bages Sud
10. Anoia-Segarra

Índex

Taula de sigles	5
Decret de Promulgació del Directori de la Parròquia i del Directori de l'Arxiprestat	7

Directori de la Parròquia

1. Naturalesa de la parròquia	11
– De la diòcesi a la parròquia	11
– Alguns factors configuradors de la parròquia, avui	13
2. L'atenció pastoral en la parròquia	16
– L'atenció pastoral als fidels	16
– El rector i els altres preveres en la parròquia	18
3. Els organismes de corresponsabilitat	20
– El Consell Pastoral Parroquial	20
– L'economia de la parròquia. El Consell Parroquial per als Assumptes Econòmics	22

Directori de l'Arxiprestat

1. Naturalesa de l'arxiprestat	23
– L'arxiprestat, unitat base de pastoral de conjunt	24
– L'element territorial	25
– Els preveres en l'arxiprestat	26
– Els religiosos i els laics en l'arxiprestat	27
2. L'arxiprest	28
– Qui ho ha de ser	28

– Facultats i funcions de l'arxiprest, particularment les pastorals	29
– Relació amb els altres preveres	31
– Relació amb els religiosos i laics de l'arxiprestat	33
– La reunió dels arxiprestos del bisbat	34
3. El Consell Pastoral Arxiprestal	35
4. Equips pastorals que assumeixen responsabilitats en l'àmbit arxiprestal	37
5. Relació de l'arxiprestat amb els altres organismes diocesans	39
6. La formació continuada en l'arxiprestat	39
7. L'economia de l'arxiprestat	41
Annexos	43
1. Algunes fonts documentals	43
2. Guió per a l'«estatut de l'arxiprestat» diocesà	57
3. Relació dels arxiprestats de les diòcesis amb seu a Catalunya	60